

રજીસ્ટર થઈ શકે એવા હસ્તાવેગ.

અરજીઆ તથા દેશિ નામાની

મંજૂરતરીનું

દર્શન.

૫૭૨૩

વનાવી મસિદ્દ કમનાર

ત્રિશી ભવાનીશંકર રામેશ્વર

કે આમોદની સરકારી નિયાળના મોકેતાઈ.

નવીયાત.

યસાગર પ્રેસમાં છાપ્યું.

સંવત ૧૯૩૯—સને ૧૯૮૨

કાપીરાઈટ રાખે છે,

મત ૩૦-૮-૦

૧૫૫ હસ્તોવેજ,
દશિ નામાની
તરીનું

સદ્ કરનાર
નીશાંકર રામેશ્વર
। ર.રકારી નિયાળના મેદિનાથ.

નડીયાત્
સત્યસાગર પ્રેસમાં છાપ્યું.

મનહર.

જેને તારા તો ધડીમાં જુરા હાલ કાળ કરે
શીદ ભમે આડો આડો હું નિદાન હારશે
ભજ વિશ્વ પતિ દયાળો આનંદ આપે તને
વાદ દુર કર મર્મજ મતી સુધારશે
નીમિષ મુખ મધથી જો લીજે નિયંતા નામ
શંકા ન કરે એ દેવતા તરત તારશે
કપટ મમત વડેર જો રાત દિન પણ
રહેશે નરકે ગરક છેવટ મારશે.

તા. ૨૭ નવેમ્બર સન ૧૮૮૨

વિનંતિપત્ર.

આ લઘુ પુસ્તક જેઓ વિદ્વાન ગ્રંથસ્થાના જોવામાં અથવા વાંચવામાં
તેઓને મારી વિનંતી છે કે મારો આ ઉદ્યોગ પેહલોવારનો છે, તેથી
દાખથી, મારા દુકા વિચારથી, વિષય ગોઠવવામાં જુલ પએલી હોય; તો તે
૧ વાંચના એટલુંજ નહીં પરંતુ તે જુલ સુધારવાને કે વિષય ફેરવવાને
માનશે; એવો હું આશા રાખું છું અને વળી કાંઈ વિદ્વાન ગ્રંથસ્થે સુ-
હકીકત સુધારવા વધારવા કે ફેરવવા પ્રયત્નીની સાથે હું તૈયાર છું. જેથી
અન્યજ આક્રમીને હરેક રીતે માહીતી મળે એવો મારો ઉદ્દેશ છે. તા.

૧૧૧-૮૨

જા. રા.

અંથકર્તા.

પ્રસ્તાવના.

નામ કામામાં અણવાડેને અજણ્યા માણસોને પોતાને ફક્ત જોઈતું જ નામું રીખવાની જરૂર છે, એવા માણસોના ઉપયોગમાં આવે એવું આ એક લઘુ પુસ્તક તૈયાર કર્યું છે.

કેટલાક માણસો થોડું ઘણું વાંચતાં લખતાં રીખીને નિથાજેથી ઉઠી ગએલા હોય છે. તેથી જમણારમાં ચાલતા દસ્તાવેજ તથા વારંવાર જરૂર પડતી અરજીઓ લખવાની, તથા ઘરે સમંધી નામુ રાખવાની, ખામતમાં મિત્રકુલ અ-જાણ્યા રહે છે; તેમાં વળી વિષેશે કરીને ગામડાના લોકો તો 'હજારો રૂપિયા ની વરસ દાહાડે આવક જવક છતાં પણ તેનું અગમર રીતે નામું લખી જ-ણતા નથી. તેવા સમજા માણસોને હમેશના ઉપયોગમાં આવે એવું આ એક અગત્યનું પુસ્તક છે.

આ ચોપડીનાં ૧ લા પ્રકરણમાં સમાયેલી ખામતોનો સંગ્રહ કરવા ની મતલબ એ છે જે કાગળ ખત વિગરે ગૃહસ્થવહારીપયોગી ખામત લેખાવ-ળીમાં યથારિયત અર્થની સમજાની સાથે આપેલી છે. તેથી અત્રે તેની કંઈ જ-રૂર નથી; પરંતુ કેટલાક દસ્તાવેજો રચીને કરાવવા પડે છે તે વખતે લેખાવળી પ્રમાણે લખીને લઈ જઈએ તો રચીને થતા નથી. માટે તે દસ્તાવેજો લખ-ને હાલ જે રીત ચાલે છે તે રીતના નમૂનાનો અત્રે સંગ્રહ કર્યો છે.

પ્રકરણ ૨ જામાં તથા ૩ જામાં કેટલીક વખત ફેરવદારીમાં તથા રે-ન્યુ કામ ખામત, અથવા ખીજા કાંઈ કામને અર્થે ગામડાતદારની કચેરીમાં, થવા કચેકટર સાહેબની હજુરમાં અરજીઓ કરવી પડે છે. તેવા નમૂનાનો ગ્રહ કરીને આ પુસ્તકમાં મુકયો છે. તેમાં કેટલીક અરજીઓ તો ચોપડીએ ક-તે, મારા જોવામાં આવેલી તેવી નકલો એકઠી કરીને તેમાં કરવા જવેલ ફેરફાર કરી અત્રે દાખલ કરી છે.

પ્રકરણ ૪ થામાં દેશી નામું લખવાને સારી રીતે સમજણ માટે એવી ગોઠવણ કરવામાં આવી છે કે ફકાનદાર, અરસ્ય, તથા સાધુ-જીમને અનુસરતા વીર્ય પ્રશ્ન દિવસ કરીને તેમાંના ફક્ત જે લાગુ પ્રશ્ન ઉપર ટિપ્પણી તેના ઉત્તર તરફે જોડેના ખીજા પૃષ્ઠ ઉપર જમે ખર્ચ કે દિવસની સિલિક કાઢી ખતાવી છે. ત્યાર પછી ખીજા મહીનામાં એક દ-મેળ દારીને ઉપર પ્રમાણે સિલિક કાઢી ખતાવીએ એ રીતે ખારે માસ પૂરા તે ઉપરથી પાડેલાં ખાતાંનો વિસ્તારથી સમજાતી આપી છે. તેના ઉપરથી જવહી ખનાવા તેમાં જુદા જુદા પ્રકારનાં વ્યાજ કાઢવાની સમજાતી આ વ્યાજ કાઢી ખતાવ્યાં છે.

અનુક્રમણિકા.

પ્રકરણ ૧ હું.

વ્યવહારમાં ચાલતા દસ્તાવેજ ચાલતી રીત પ્રમાણેના.

દસ્તાવેજનું નામ.	પૃષ્ઠ.	દસ્તાવેજનું નામ.	પૃષ્ઠ.
અંગાડે,	૯	અરીસનો દસ્તાવેજ	૧૫
ખાંધાનો	૯	મરતાં પેલેનાં પોતાની મિલકતનો	
૨૨૪૮૨ કરાવવાના દસ્તાવેજ લખતી વ-		વ્યવસ્થા કરવાનો લેખ	૧૯
ખતે થાક રાખવાની સુચના	૧૦	ફારગતી	૧૮
સાનમાં કંઈ લખી લીધું હોય તેનો	૧૦	રસીદ	૧૯
૨૨૪૮૨ થઈ શકે એવો ગીરનો		નામજોગી ખાતુ પાટોચેવાની રીત	૧૯
(દરાણીઆનો) દસ્તાવેજ	૧૧	ચાલુનેગી ખાતુ	૧૯
" વેચાણનો દસ્તાવેજ	૧૨	એરતને આપવાની ફારગતી	૧૯
બાગમીઠી	૧૩	ચાકરના અંદાજરતનું ખત.	૨૦
ગણતનામું એકમાલો	૧૩	કમાયો.	૨૦
" એકથી વધારે સાકનુ	૧૪	માકનું બરતીક	૨૧

પ્રકરણ ૨ છું.

ફોજદારી તથા રેવન્યુ કામ બાબત કરવાની અરજીઓ.

શી બાબતની.	પૃષ્ઠ.	શી બાબતની.	પૃષ્ઠ.
૧ બાબતની.	૨૨	ધરનો સામાન ધોરી રસ્તા ઉપર નાં	
૨ બાબતની	૨૨	ખવાની	૨૭
૩ બાબતની	૨૩	મોટા ભાઈની જોડે પોતાનું નામ	
૪ માગવા બાબત	૨૩	જમીનના ખાતા ઉપર દાખલ ક	
૫ માર્યા બાબત	૨૪	રાવવા બાબતની	૨૭
૬ પત	૨૪	બાપના ખાતા ઉપર દીકરાનું નામ	
૭ બાબત	૨૫	દાખલ કરાવવા બાબત	૨૮
૮ લગાડવા બાબત	૨૫	અએકું મતુ મેળવવા બાબત	૨૮
૯ બાબતની અટકાવ બાબત	૨૫	વાસની રૂબરૂ પટેલી મામલા બાબત	૨૮
૧૦ બાબતની કેદ બાબત	૨૬	દારખાતું ફોડવા બાબત	૨૯
		ધરનો પંચવેલો લીકવા બાબત	૨૯
		ધરનો ખાતે માકનું પોતાનું નામ	

ગીતાને નામે ચઢાવવા આપત	૨૬
નિર્વંશીનો વારસ થવા આપત	૩૦
નવાણુમાં સરકારની મહદ માગવા આપત	૩૦
ખગડેલા સ્ટાંપની કીમત પાછી મ-	

ળવા આપતની	૩૧
ખાતાનો ખ-તેખાખ લેવા આપત	૩૧
છ મહીનાનો અંદરનો કપળને છોડા વવા મામલતદાર સાહેબને કરવાની અરજી	૩૨

પ્રકરણ ૩ જી.

દીવાની કોર્ટમાં કરવાનો અરજીઓ.

શી આપત.	૫૪
રૂપિઆ ધીરીને ખત લખી લીધું	
હોય ત્યારે કરવાની અરજી	૩૩
માલ વેચ્યાના પૈમા લેવા	૩૪
જમીન વેચાણના પૈસા લેવા માટે ૩૪	
રથાવર મીલકતનું બાકું લેવાને માટે ૩૫	
જમીન વેચવાને અંધાદ ચુકયો હોય ને પછી આપે નહીં ત્યારે	૩૬
મીલકત લેવાને કપ્તલ થયા છતાં લે તો ન હોય ત્યારે	૩૬
કપાલા ઉપરથી	૩૭
ગેરંયાજખી અટકાવની	૩૭
માર માર્યા આપત	૩૮
આગગાડીના રસ્તા ઉપર નુકશાન થયું હોય ત્યારે	૩૮
ટ્રાઈએ આપણી ઉપર ખોટી રીતે ફો જદારી કામ ચલાવ્યું હોય ત્યારે	૩૯

શી આપત.	૫૪
ભાડે આપેલા ધરનો કપળને લેવા માટે ૪૦	
ભાડે રાખનારને કરવી પડે તે	૪૦
મિલકત ધરાણે આપનાર છોડાવતો ના હોય ત્યારે	૪૧
ધરાણે રાખનાર કપળને છોડતો ના હોય ત્યારે	૪૨
ખોટી રીતે જપતી ખેસાડેલી હોય ત્યારે તે જપતી ઉઠાડી લેવા આ- પતની	
રાજનામું આપવાની અરજી	
વકીલાતનામું	
હુકમનામું વસુલ કરવા આપવા- રખાસ	
હુકમનામું લેવાની અરજી	
ખત રજુ કરવાની	
સાક્ષીની દરખાસ્ત	

પ્રકરણ ૪ થું.

દેશિનામા આપત.

આપત.	૫૪
રૈજમેળ વિશે સૂચના.	૪૭
રૈજમેળની પ્રરેનોત્તરી	૪૮
ખાતાવહી વિશે સૂચના	૬૨
ખાતામાં લખવાની રીત	૬૫
વ્યાજવહી વિશે સૂચના	૭૨

આપત.	
ખતનું વ્યાજ કાઢવાની	
કાપ્તું વ્યાજ કાઢવાની રીત	
ખાતાદારનું વ્યાજ કાઢવાની	
ખાંધાનું વ્યાજ કાઢવાની રી.	
વારોવારીકું વ્યાજ કાઢવાની સૂચના	

અર્પણપત્રિકા.

ગિતિ છંદ.

છો લઘુપણના સંગી. શો ઉપકાર કરું પ્રિય હું તમને
ટાણું શુભ આ સાર, મેળવીઉં જગ કરતાએજ મને
જ્ઞાન લઈ મેં તેનો. સ્વહસ્તથી આ લઘુ પુસ્તક કરીયું
લઈ અંતરમાં પ્રીતિ, રન્જન થઈ અર્પણ તનને ધરીયું
જુભાય નહીં ગુણ એવા, ભીતર ડોરી રહ્યા હૃદય મારે
જાગટ રહેવા નામો, આએય ધરી મેં કર્મ કર્યું આરે
ભાવે અર્પું આજે, ભાવ ધરીને સ્વીકાર શો ભાઈ
ઈશ્વરને કરે સ્તુતિ જે, ઇચ્છીત ફળ તમને દેશે સુખદાઈ

અ. રા.

અંધકર્તા.

પ્રકરણ ૧ કું

અંગાઉ ખત.

સંવત ૧૯૩૮ ના જેઠ શુદ્ધ ૮ તા. ૨૯ મે સને ૧૮૮૨ ને દીને
કરબે આમોદના રહેવાસી શા. નરોત્તમ હરજીવનદાસ જોગ લી. આમોદ તા.
હુકાનું ગામ મોળે ધમણદના રહેવાસી ગરાસીઆ વજેસંગ રતનસંગ હસ્તાન
અમિરાણુ દત્તાન જત અંગ ઉધારે રૂ. ૧૦૦) અંકે સો પોહોલીયાં સરકાર
ચલણી નગદી રોકડા લીધા તે દેવા. એ રૂપીઆનું વ્યાજ માસે ૧) ચત ૧
તેરીખ ટકો ના અંકે આના આઠ લેખે ચડે ને દીવાળી ખાકી તથા અધિક
માસના વ્યાજ સાથે ગણીને ઉપર લખેલા રૂપીઆ વ્યાજ સાથે જ્યારે તમે
માગો ત્યારે આપુ સહી + એ રૂપીઆ મારો માલ મીલકતથી તથા વાત્રી
વારસોંથી પુરા કરી લેવાને તમે માલિક મુખનીયારજો એ લખ્યું કબુલ મંજુર છે.
અત્ર મુ મુ અત્ર સાખ

ખાંધાનું ખત.

સંવત ૧૯૩૮ ના જેઠ વદી ૮ તા. ૧૦ જુન સને ૧૮૮૨ ના દીને
આમોદ તાહુકાનું ગામ મોળે સરખાણુના રહેવાસી પટેલ મોરાર નયુ જોગ લી.
મોળે મચકુરના કુંભાર હરખા રજુગોડ હસ્તાન અમિરાણુ દત્તાનજત રૂ. ૧૦
અંકે સાઠ સરકાર ચલણી પોળીઆં ખાખતે પાછલા ખનનો હોસાખ સમજ ખા-
કી કાઢ્યા તે દેવા એ રૂપીઆ ભરવાનાં ખાંધાં ખાંધ્યાં છે તેની વીગત નીચે પ્રમાણે
૧૦) ચાલતી સાલના જેઠ વદી ૧૨ ૧૦) ચાલતી સાલના બાદરના વદ ૧૨
૧૦) ચાલતી સાલના અસાડ વદી ૧૨ ૧૦) ચાલતી સાલના આસો વદ ૧૨
૧૦) ચાલતી સાલના આવજુ વદ ૧૨ ૧૦) અંકે દસ સંવત ૧૯૩૬ ના
કારતક વદી ૧૨

૧૦

ઉપર પ્રમાણેની વીગતનાં ખાંધાં નંગ છ ખાંધ્યાં છે તેના વાપદાસર રૂ-

+ જે જામીન કોઈ ધરો હોય તો નીચે પ્રમાણે લખ્યું.

એ રૂપીઆ ભરે ભરવાના જામીન મોળે કેરવાડાના રહેવાસી પા. અ. વ.
લખો છે તે ઉપર લખેલા રૂપીઆ વ્યાજ સાથે ભરે યા ભરાવે ત્યારે છુટે સહી.
એ રૂપીઆ અમો એકેમતે તથા એકેજતે ભરીએ સહી એ રૂપીઆ અમારી
ખંમેની મુલ મીલકતથી તથા વાત્રી વારસોંથી પુરા કરી લેવાને તમે માલિક મુ-
ક્તિપાર છો એ લખ્યું કબુલ મંજુર છે.

ધીઆ ભરી ખાંધાં છ મળી કુલ રૂ. ૬૦) ભર સડી જો કદાપી વાઅદો ચુકુ અથવા ખાંધુ અટકે તો એ રૂપીઆનું વ્યાજ માસે ૧) સત ૧) તેરીખ ટકો ૧) અંકે એક લેખે ચડે તે દીવાળી ખાકી તથા અધીક માસના વ્યાજ સાથે ગણીને આપુ સહી એ લખ્યું કબુલ મંજુર છે.

અત્ર

મતુ

અત્ર

સાખ

સાનનો દસ્તાવેજ.

સંવત ૧૯૩૮ ના જેઠ વદી ૮ તા. ૧૦ જુન સન ૧૯૮૨ ને દીને અંકલેશ્વર તાલુકાનું ગામ મોજે સુણેવકદાના પા. માધવગમ હરીકરન જોગ લી. મોજે સીસોદરા તાલુકે અંકલેશ્વરના રહેવાસી પા. હીમતરાયજી હસ્તાન અખે-રાણુ દત્તાનજત રૂ. ૨૫) અંકે પચીસ સરકાર ચલણી પોલીઆં રોકડા લીધા છે તે દેવો એ રૂપીઆનું વ્યાજ માસે ૧) ચત ૧) તેરીખ ટકો ૦૦ અંકે આના આઠ લેખે ચડે તે દીવાળી ખાકી તથા અધીક માસ આવે તે સુધાં ગણી આ-ધીએ એ રૂપીઆને પેટે મારી ભેંસ નંગ ૧] સાનમાં લખી આપી છે તેની નીચાનીની વીગત રંગે ભુરી કપાળમાં ઘોળો ટીલો તથા પગ ચાર ખરી આ-ગળથી ઘોળા તથા એક સીંગડું ખાંડુ છે.

એવા ચિન્હની ભેંસ નંગ એક ઉપર લખેલા રૂપીઆને પેટે સાનમાં લ-ખી આપી છે તે જ્યારે આ ખતમાં લખેલા રૂપીઆ વ્યાજ સાથે તમને ભરી પુરીને પોચે ત્યારે ઉપર લખેલી ભેંસ સાનમાંથી છુટે સહી, જ્યાં લગણુ તમારા રૂપીઆ ખાકી છે ત્યાં લગણુ એ ભેંસ મારાધી વેચી કે ખીજી રીતે કાઢને આપી ચકાવ નહીં. કદાપી ભેંસને કળ ઇલાજ થાય તો તેની સીંગોટી અમો ખતાવી એ સહી. એ લખ્યું કબુલ મંજુર છે.

અત્ર

મતુ

તત્ર

સાખ

રજીષ્ટર કરાવવાના દસ્તાવેજ લખતી વખતે યાદ રાખવાની સુચના.

- ૧—કોઈ પણ દસ્તાવેજ લખતી વખતે દસ્તાવેજનાં નામ (જેમ ચોપડીમાં વે-ચાણુનો, ગીરોનો વિગરે નામ લખ્યાં છે તેમ) તેમ લખવાં નહીં.
- ૨—દસ્તાવેજને મથાળે આંગળ પાંચને સુમારે જગા ખાલી રાખવી.
- ૩—અંદર ખનતા સુધી જુલ આવવા દેવી નહીં કદાપિ કોઈ અક્ષર જુલ થવા થી વધારવો ઘટાડવો પડે તો તે વધારી ઘટાડી દસ્તાવેજની મતલબ લખી રહ્યા પછી નીચે જણાવવું કે ફલાણી લોટીમાં આટલા અક્ષર વધાર્યા છે કે એકેરી નાંખ્યા છે તે લખતી વખતના છે. અને એકેરેલા અક્ષરનો આ-

ગળ મતુ કરનારના નામનો પેહેલો અક્ષર અને એરેલા અક્ષરનો પાછળ
તેના પાપના નામનો પેહેલો અક્ષર લખાવવા મતલબ ત્યાં નિશાન કરાવવું

ધરેણી (ગીરો) ઉ ખત.

(ખત લખતી વખતે ૬-

સ્તાવેજનું નામ લખવું નહીં)

સંવત ૧૯૩૮ ના અસાડ વદી ૧૪ ને વાર શુકર તા. ૧૪ જુલાઈ સન
૧૮૮૨ ને દિને આમોદ પરગણાનું ગામ મોળે દારાના રહેવાસી પા. ઝવેર ધ-
ધર જતે લેવા પાટીદાર ધંધા ખેતીનો જોગ લા. મજકુર પરગણાનું ગામ મો
ળે સરભાણના રહેવાસી પા. મેધજી માધવજી જતે લેવા પાટીદાર ધંધા ખેતીનો
હસ્તાન અખેરાણુ દત્તાનજત રૂ. ૨૬૯) અંકે ખસેને નવાણું સરકાર ચલણી
પોહોળીઆં નગદ રોકડા અમોએ આજ રોજ તમારી પાસેથી લીધા છે તે
દેવા. તેના પેટામાં અમારી જમીન અમારી માલીકીની તથા અમારા કબજા ભો
ગવટાની કે જે જલ્દી ભરૂં તાલુકે આમોદનું ગામ મોળે દારાની સીમ મધેની
હાલ સરકારમાં અમારે નામે ચાલે છે તે તમોને ગીરો લખી આપી છે તેની
વિગત નીચે પ્રમાણે.

૨-૨૦ સરવૈ નંબર ૧૦૨ એકર ૨-૨૦ ચુંઠા કીતે ટીખીવાણું તેની ઉત્તરે પા.
વાધજી રાયજીનું ખેતર નંબર ૧૦૩ નું છે. દક્ષિણે પા. ગોકળ ઝ-
વેરનું ખેતર નંબર ૫૨ નું છે પુર્વે સેખ વીકલ વસ્તાનું નંબર ૨૨૨
નું ખેતર છે આયમણી ખાજુએ પા. ધનદાસ હાથીમાઈનું ખેતર છે.

૧-૧૫ સરવૈ નંબર ૨૪૫ નું ખેતર એકર ૧-૧૫ ચુંઠા કીતે ધમણાદીઈ એની
ઉત્તરે પા. ઓધવ વસનનું ખેતર છે દક્ષિણે પા. ખેચર ગોરધરનું ખે
તર છે પુર્વે પા. પરસોતમ ઓધવનું ખેતર છે પશ્ચિમે પા. જમાઈ ખે-
લેચરનું ખેતર છે,

૩-૩૫

ઉપર પ્રમાણે ખેતર નંગ જે મળીને કુલ જમીન એકર ત્રણને પાંતરીસ
ચુંઠા છે તે ઉપર લખેલા રૂ. ૨૬૯) ના અવેજમાં આ દસ્તાવેજથી તમોને ગીરો
લખી આપી તમોને કબજે આપી છે તે જ્યારે અમો અથવા અમારા વાલી
વારસ તમોને ઉપર લખેલા રૂપીઆ ભરીપુરીને જ્યારે આપીએ ત્યારે ઉપર લ-
ખેલી જમીન અમારે કબજે આપો સહી જ્યાં સુધી તમારા રૂપીઆ અમો આ
પીએ નહીં ત્યાં સુધી એ જમીનને અમારે લાગે વળગે નહીં.

ઉપર લખેલા રૂપીઆનું બ્યાજ તમે અમારી પાસે માગો નહીં ને સદરજી
જમીનનું દાણ અમે તમારી પાસે માગીએ નહીં પરંતુ સરકારનું લવાજમ બન
રવાનું તમારે ચોર છે. એ લખ્યું કણલ મંજુર છે.

અત્ર

મત્ર

અત્ર

સાખ

વેચાણ દસ્તાવેજ.

(દસ્તાવેજ લખતી વખતે
નામ લખવું નહીં)

સંવત ૧૯૩૮ ના અસાડ વદી ૧૪ ને વાર શુકર તા. ૧૪ મા જુલાઈ
સન ૧૯૮૨ ને દિને આમોદ તાલુકાનું ગામ મોળે દોરાના રહેવાસી પા. કાના
કુંવરજી જાતે લેવા કણખી ધંધો ખેતીના જોગ લા. વડોદરા સંસ્થાનના ચોરંદા
તાલુકાનું ગામ મોળે કુરદના રહેવાસી પા. ગુલાબ રણછોડ તથા વીઠલ રણછોડ
જાતે સેખ ધંધો ખેતીના હસ્તાન અખેરાણદત્તાનજત રૂ. ૪૫૦) અંકે ચારસેને ૫
માસ સરકાર ચઢણી પોળીઆં દેવા બાબતે રૂ. ૩૦૦] અંકે ત્રણસેં અમોએ
તમારી પાસેથી આજ રોજ રોકડા લીધા છે તથા સંવત ૧૯૩૦ ના પોસ વ-
દી ૮ ની મિતીના ગીરના દસ્તાવેજથી તમે અમારી પાસે માગતા હતા તે
રૂપીઆ ૧૫૦] અંકે દોઢસો તમારે ત્યાં ખેડ રાખ્યા એ રીતે ઉપર લખેલા રૂ-
પીઆ ચારસેં પચાસના અવેજમાં અમારૂં ઘર વડોદરા સંસ્થાનના ચોરંદા તા-
લુકાનું ગામ મોળે કુરદ મધેનું મોટા રૂપીઆમાં આવેલું છે તે અમોએ તમે
ને વેચાણ આપ્યું છે તેનાં હક નિશાન નીચે પ્રમાણે—

- ૧ ઘર એક જમીન હમલા સાથેનું પુર્વ પશ્ચિમ ખાંધેલું છે તે પાછલા વા-
ડાથી તે આગલા ચોક સુધી લાંબુ દરજીના ગજ ૨૮ તથા પહોળું ગ-
જ ૧૫ છે તેની ઉત્તર દિશાએ પા. નારણ [જગાનું ઘર તેની રેણી
નું છે ને વચેનો કરા પંત્યાળો છે દક્ષિણ દિશાએ પટેલ નાથા માવજી
નું કોડીક ઘર છે અને વચેનો કરા ધલાયધો છે ઉગમણી દિશાએ
આગલું ખારણું તથા ચોક છે તે ઉમરાથી દરજીના ગજ પાંચ ઉગમણી
છે તે મુકી પા. ઝવેર રામજીનો ચોક તથા ઘર છે આપમણી દિશાએ
આ ઘરનું પછીતનું ખારણું સદરજી ઘરના અંગના વાડામાં પડે છે એ
વાડે ખારણાથી આપમણી ગજ ૪ છે તે મુકી પેલી પાસે પા. આ-
ધવ જેઠાનું ઘર છે.

એણી વીગતનું ઘર એક જમીન ઈમલા તથા વાડા તથા એક તથા મેડા મથાળા સાથે હેઠળથી ઉપર સુધી ઉપર લખેલા ૩૪૫૦]ના અવેજમાં યા-
વત ચંદ્ર દિવાકર તપે ત્યાં સુધી વેચાણ લખી આપીને આજથી તમને કબજે
આપ્યું છે હવેથી એ ઘર ઉપર અમારો તથા અમારા વાલી વારસોનો દરદાવો
પાડોએ નહીં.

એ ઘરને તમે વાપરો, ભોગવો, વેચાણ કે ગીરો આપો કે એ ઘર
વિશે તમે કાંઈ તેમ કરવાને માલીક મુકતીઆર છો એ ઘરને કાંઈ હેત્રે હરકત
થાય તો ઉપર લખેલા રૂપીઆનો અમો તથા અમારા વાલી વારસોમાં જે કોઈ
હોય તે જવાબ દઈએ સહી. આ દસ્તાવેજ અમો અમારી ર.જી પ્રુધીથી તથા
અકલ હોશિઆરીથી તથા ખીન કેફમાં લખી આપ્યો છે તે કબુલ મંજુર છે.

અમ

મલુ

અલ

સાખ

ભાડા ચીટી.

મંવત ૧૯૩૮ ના અસાડ વદી ૧૪ તા. ૧૪ મી જુલાઈ સન ૧૮૮૨
ને દિને કર્ણે આમોદનો રહેવાશી થા. વીરચંદ વેણીચંદ ભોગ લા. કર્ણે મ-
જકુરનો રહેવાશી થા. હામોદર નરોત્તમ જત આમોદ મધે આમલી ફળીઆ
માં મોટાભાઈની ખડકી મધનું ઘર એક તમારૂં અમોએ વરસ ૧ એકની મુદત
સુધી ભાડે રાખ્યું છે. તેની વિગત.

ઘર એક મેડા તથા વાડા સાથેનું તેની ઉતરે થા. રૂપજી કલાણનું
ઘર છે હક્ષિણે થા. અં બે નું ઘર છે ઉગમણે આગણું ખારણું છે આ
થમણે સદરહુ ઘરના અંગનો વાડો મુકી પેલો પાસ થા. કેવળ કાળા
નું ઘર છે.

એણી વીગતનું ઘર તમારૂં અમોએ ભાડે રાખ્યું છે તેનું ભાડુ માસ
એકનો રૂપિઆ દોઢ અંકે આના ચોવીસ આપવા ઠરાવ્યા છે. તે દરમાસ પુરો
થયે આપ્યું સહી ચળામણી તથા નળીઆંની ખોટ તમારે શીર છે વરસ પુરૂ
પૂરે તમારો મને રાખવાની પ્રુધી હશે તો હું રહીશ અને પ્રુધી નહીં હોય તો
ખાલી કરી તમારે હવાલે કરીશ એ લખ્યું કબુલ મંજુર છે.

અમ

મલુ

અલ

સાખ

ગણોતનાયુ એકસાલી.

મંવત ૧૯૩૮ ના જેઠ વદી ૧૦ તા. ૧૧મી જુને સન ૧૮૮૨ ને દિને

હાંસોટ તાલુકાનું ગામ મોળે મુણેવકલાના રહેવાસી પા. માધવરામ હરીફશન જોગ લા. મોળે મચકુરના રહેવાસી કોળી લાલા કાળા જત અમોએ તમાર પેતર મોળે મચકુરની સીમમાં નામે પદનીયું સરવૈ નંબર ૪૨૧ નું એકર ૪-૧૫ શુંઠા કે જે હાલ તમારા કમળ જોગવટામાં છે અને સરકારી દફતરે તમારે નામે ચાલે છે તે સંવત ૧૯૩૯ ની ફસલ ઉપર એક સાલી ગણોતે ખેડવા સાર રાખ્યું છે તેના ઉધડ ગણોતના રૂ. ૪૦] અંકે ચાલીસ સરકાર ચલણી પોળીઆં આપવા ઠરાવ્યા છે તે ભરવાનો વાયદો સંવત ૧૯૩૯ ના ફાગણ સુદી ૨ નો કર્યો છે તે વાયદાસર રૂ. ભરું સહી વાયદો સુકુ તો એ રૂપીઆનું વ્યાજ માસ ૧ સત ૧ તેરીખ ટકા ગાા અંકે પોણા લેખે ચડે તે દીવાળી ખાકી તથા અધીક માસના વ્યાજ સાથે ભરું સહી

એ પેતર મારાથી ન ખેડી ચકાય અને પડ્યું રહે તો પણ ઉપર લખેલા રૂપીઆ વાયદાસર ભરું સહી એ જમીનમાંથી કરાંઠી, ખુંપરા, વગરે સાફ કરી સંવત ૧૯૩૯ ના વૈશાખ સુદી ૨ નો અવલ તમારે કમળે આપું સહી એ લખ્યું કમળ મંજુર છે.

અન

સહી

અન

સાખ

એકથી વધારે સાલનું ગણોત.

સંવત ૧૯૩૮ ના જેઠ વદી ૧૦ તા. ૧૧ મી જુન સન ૧૮૮૨ ને દીને નહીઆદ તાલુકાનું ગામ મોળે ચકલાસીના રહેવાસી પા. હીરજી ધીરજી જોગ લા. મોળે મચકુરના રહેવાસી પા. વાઘજી માનજી જત અમોએ તમારી જમીન મોળે મચકુરની સીમની અમોએ ગણોતે ખેડવા રાખી છે તેની વિગત.

સરવૈ નંબર

એકર શુંઠા.

૨૦૨

૫-૫

૩૦૮

૪-૮

૨

૯-૧૩

ઉપર પ્રમાણે કુલ નંબર બે મળીને જમીન કુલ એકર નવ ને તેર શુંઠા કે જે હાલ તમારા કમળ જોગવટામાં છે અને સરકારી દફતરે તમારે નામે ચાલે છે તે અમોએ સંવત ૧૯૩૮ ના જેઠ વદી ૧૦ થી તે સંવત ૧૯૪૩ ના વૈશાક સુદી ૨ સુધી સાલ પાંચ ગણોતે ખેડવા સાર રાખી છે તેનું ગણોત સાલ ૧ એકના ઉધડ રૂપીઆ ૯૫) અંકે પંચાણું પોળીઆં સરકાર ચલણી આપવા ઠરાવ્યા છે તે વરસો વરસ ચડે મઠા દરેક સાલના ફાગણ સુદી ૨ ને ત

મોને આપીએ સહી કદાપી કોઈ સાલના રૂપીઆ અડકે તો વાપદાની મીતીથી-
એ રૂપીઆનું વ્યાજ માસ ૧ થત એક તેરીખ ટોલ ૧ અડકે એક લેખે ચડે
તે દીવાળી ખાકી તથા અધીક માસના વ્યાજ સાથે ગણીને આપીએ સહી.

એ જમીન હું ખેડું, ખેડાવું, ચાવાસેલ રાખું તો પાણુ ઉપર લખેલા
રૂપીઆ વાપદાસર ભરું સહી એ જમીનમાં સરકારના ઠરાવ પ્રમાણે ખાણુ, શે-
હી, વીગરે કરવું પડે તે કર સહી અને સરકારનું લવાજમ ભરવાનું તમારે
શીર છે.

સદરહુ જમીનમાંથી કરાંઠી ખુંધરા વગેરે સાફ કરી સંવત ૧૮૪૩ ના
વૈશાખ સુદી ૨ જે વગર હરકતે તમારે લવાસે કરું સહી કમળે આપતાં હરકત
કરું તો તે કમળે લેતાં તમોને જે નુકશાન યા ખરચ થાય તે હું આપુ સહી
એ લખ્યું કમળ મંજુર છે.

અત્ર

મતુ

તત્ર

સાખ

ખક્ષીસનો દસ્તાવેજ.

સંવત ૧૮૩૮ ના જેઠ વદી ૧૦ તારીખ ૧૧ મી જુન અને ૧૮૮૨
ને દીને મોળે સુણેવકલા તાલુકે અંકલેશ્વરના રહેવાસી પા. ભણુભાઈ કેમ્લ વ્ને-
ગ લી. મોળે રાયમા તાલુકે અંકલેશ્વરના રહેવાસી પા. હરીરામ નંદરાજ જત
તમો અમારા સગા ભાણેજ થાએ છો તેથી મારું ભરણુ પોપણુ તથા ચાકરી
કરવાને પેટે નીચે લખેલી મારી મોલકતો મારી મામકીપણુના કમળ ભોગવટા-
ની જણે ભરચ તાલુકે અંકલેશ્વર પેટા મહાલ હાંસોટનું ગામ મોળે રાયમા
શામ મધ્યેની તમોને ખક્ષીસ લખી આપી છે તેની વીગત.

૮-૩ સરવૈ નંબર ૨૦ નું ખેતર નામે ખારીયું એકર ૮-૩ ચુંડા એની ઉત્તરે
પા. માધરામ નરસદનું નંબર ૪૨ નું ખેતર છે દક્ષિણે રાયમેથી સુણેવ
જવાની નેળ છે પૂર્વે પા. જગજીવન આપુ નું નં. ૪૬ નું ખેતર છે
પશ્ચિમે અ બ નું નંબર ૪૫ નું ખેતર છે

૫-૮ સરવૈ નંબર ૩૫ નું ખેતર નામે ખોડો સમડો એકર ૫-૮ ચુંડા એની
ઉત્તરે પા. જવરામ વણારસીનું નંબર ૫૬ નું ખેતર છે. દક્ષિણે પા.
અ બ નું નંબર ૬૦ નું ખેતર છે. પૂર્વે પા. કાંડ નું નંબર ૪૦
નું ખેતર છે પશ્ચિમે પા. ફાઈ નું નંબર ૭૦ નું ખેતર છે

૧૩-૧૧

ધર ૧ એક જમીન ઇમલો તથા વાડા સાથે ખાણણુ રૂળી મધેનું ઉ-

તર દક્ષિણ ખાંધેલું એની ચતુર દીશાની વીગત એની ઉગમણે પા. પરસો-
તમ જદુરામાનું ઘર તેના વાપર છે આથમણે પા. અંબ નું ઘર કોડીયું છે ખંને
ખાનુના કરા દલાયધા છે. દક્ષિણે સદરહુ ઘરનું આગલું પારણું છે તે મુકીને
એ ઘરના અંગના ચોક ઉમરાથી ગજ ૪ છે તથા ઉતરે એ ઘરનું પાછલું
પારણું વાડામાં નીકળવાનું છે તે મુકી ઘરના અંગનો વાડો ઉમરાથી ગજ
ત્રણ છે તે વાડો મુકી પેલો પાસ કોળી કાંના ઓધવની ખુલ્લી પડતર જમીન
છે એ ઘર ઉતર દક્ષિણ લાંબુ ચોક તથા વાડા સાથે ગજ ૨૯ છે તથા પુર્વ
પશ્ચિમપોહોણું ગજ ૧૮ છે સઘળી ભરતો દરજી ગજે કરો છે.

એની વિગતના કુલ નંબર ખે મળીને જમીન એકર તેરને અગીઆર
શુંઠા તથા ઘર એક મળીને કુલ ઉપર લખેલી મીલકતો રૂ. ૯૬૯) અંકે ન-
વસે નવાણુની આજ રોજ તમેને ખસિસ લખી આપી તમારે કળ્લે આપી
છે માટે હવેથી એ સર્વે મીલકતના માલિક મુક્તિઆર તમે તથા તમારા વંશ
વારસો છે તે યાવતચંદ્ર દીવાકર તમે ત્યાં સુધી ઉપર લખેલી જમીન ખેડો,
ખેડાવો તથા ઘરને વાપરો અથવા ભોગવો અથવા તમામ મિલકત વેચો સારો
કીંવા તમારી નજરમાં આવે તેમ એ મીલકત વિશે કરે તે સર્વે વાતે તમે હ-
વેથી માલિક મુક્તિઆર છો પરંતુ હું જુવું ત્યાં સુધી મારું પાલણુ તથા ચાકરી
કરવી અને મારું મરણુ થયે મારી ઉત્તરકીયા નાતના સિરસ્તા પ્રમાણે કરવી
હવેથી એ મીલકતની ઉપર અમારો તથા તમારા સિવાય ખીજ કોઈ સગાનો
દરદાવો પોચે નહીં સખખ તમારા સિવાય મારો ખીજે કોઈ નજીકનો મગો નથી
અને કોઈ કદાપિ દાવો કરે તો તે રદ છે.

ઉપર લખેલી જમીન તમે તમારે ખાતે કરાવી લેશો તેમાં અમે કણ્લત
આપીશું આ દસ્તાવેજ મેં મારી રાજી ખુચીથી તથા અક્કલ હોશિઆરીથી ત-
થા ખીન કેફમાં લખી આપ્યો છે તે કણ્લ મંજુર છે.

અત્ર

મતુ

અત

સાખ

વસીયતનામું.

સંવત ૧૯૩૮ ના જેઠ વદી ૧૧ તા. ૧૨ મી જુન સને ૧૮૮૨ ને
દીને હું પા. મોગરજી માધવરામ જ્ઞાતે મળેદરા ધાલાણુ ઉમર વરસ ૭૦ ની
ધંધા ખેતીનો રહેવાસી અંકજેશ્વર તાડુકાનું ગામ મોજે ગોડાદ્રાનો તે આ દેહ
લાણુ બંધુર છે અને મારા દેહનો મને ભરેસો પડતો નથી અને હાલ મને
સારી રીતે સાવચેતી છે માટે આગળથી મારી માલ મીલકતું વસીયતનામું કરું

મુકું છું તેનો મતલબ એ છે કે પછવાડેથી તકરાર પડે નહીં મારી મીલકતને આંકડો હાલ નીચે મુજબ છે.

૫૦૦ ધર એક રહેવાનું મોળે ગોડાદરામાં બ્રાહ્મણ કૃષી મધે પા. જેથંકર ક-રણારામની જોડેનું તેની કીંમત આશરે રૂપાઆ ૫૦૦ અંકે પાંચમે.

૧૦૦ ધર એક ફોડીયું મોળે ગોડાદરામાં બીલવાડા નથક ભીલ જંગલીઆ બગલાના ધરની જોડે તેની કીંમત આશરે રૂપાઆ ૧૦૦ સો.

૨૭૫ ગાકું તથા બળદની જોડ ૧ એક મળીને કીંમત આશરે ૨૭૫ પા-ણી ત્રણમેં.

૭૦૦ ધરેશું મારું તેની જુદી યાદી કરી તેની ઉપર મેં સહી કરી આપી છે તે મુજબ કીંમત ૭૦૦ સાતમેં.

૧૦૦૦ ધરનો પરચુગણ સામાન પેટી પટારા વાસણ કુમાળ હુગડાંલતાં વિગરે જંગમ મીલકત સધળી મળીને કુલ કીંમત આશરે રૂપાઆ ૧૦૦૦ હજાર એકની

૨૦૦૦ ખેતરો નંબર ૪૫, ૫૭, ૫૯, ૬૫ એના અનુક્રમે એકર ૬-૫) ૩-૪) ૫-૮) ૬-૧૧) એ ગીતે કુલ નંબર ચાર મળી એકર ૧૯ ને ૨૮ ચુંકા મોળે વોડાદરાની સીમના કે જે સગકારી દફતરે મારે નામે આવે છે તે તેની કીંમત આશરે રૂ. ૨૦૦૦ એ હજારની.

૪૦૦૦ રસીદની ટીકેટ વાળા ખાતાં તથા ખત મળીને નંગ ૭૫ છે તેના સર્વ મળીને રૂપાઆ ૪૦૦૦ ચોળા છે.

૨૦૦૦ ભરૂચ વાળા મોરેસસ કુંપનીના છનમાં મારો અર્ધાઆનો ભાગ છે તે. રોકા છે

૬૫૭૫

ઉપર લખ્યા પ્રમાણે મારી અર્થે પુંજી રૂપાઆ ૧૪૫૭૫ ની છે તેની વ્યવસ્થા નીચે મુજબ કરું છું.

૧. મારા નાતના ચાર સારા અર્થે નામે પા. જયરામ વજારસી તથા પા. ૫-સોતમ જહુરામ તથા પા. માધવરામ હરીકુરન તથા પા. બાપુ કેશવ એમના ૬૫૨ મારો પુરો ભરોસો છે માટે તેમને પંચ કરાવ્યા છે તેમની સલાહ લઈને મારો નાનો ભાઈ નામે રાજરામ માધવરામ કામ ચલાવે.

૨. મને કમરગ ધાવ તો નીચે મુજબ મારી મીલકતની વ્યવસ્થા કરવી.

૩. મારી ભીના કંપનમાં આપવાના તે.

૪. મારે રહેવાનું તથા ફોડીયું મળીને.

૧૦૦૦ પરચુરણુ સામાન જંગમ મીલકત સધળી.

૪૦૦૦ ખત ખાતાં વિગરેની મારા ભાઈ તથા પંચોએ મળીને ઉઘરાણુની
કરી મારી સ્ત્રીના કબજામાં બાજુ સાથે આપવા.

૫૦૦ રોકડામાંથી આપવા.

૭૦૦ ઘરાણુ જે યાદીમાં ખતાવ્યું છે તે સધળું.

૧૮૦૦

૧૫૦૦) ઉત્તર ક્રિયા કરવામાં વરસ દહાડા સુધીની.

૧૦૦૦) જ્યાં સારા ખંદોખસ્ત વાણું સદાવૃત ચાલતું હોય તેમાં જમે કરાવવા.

૧૦૦૦) મચકુર ગામ તળાવને આરો નથી માટે સારો જોખંધ આરો ખંધાવવો.

૨૭૫) ગાડું તથા બળદની બેડ ૧ એક મારી બેનના દીકરા મથુર જીવણ-
જને આપવું.

૨૦૦૦) ખેતરો મારે નામે ચાલતા નંબર ૪) તે આ વસીયતનામાના પંચોની
અનુમતે વહીવટ કરનાર મારા ભાઈ રાજગમ માધવરામને આપવાં ને
તેમને ખાતે કરાવવાને મારો સ્ત્રીએ કબજાત આપવી ને ન આપે તો
પણ મારા ભાઈને નામે થાય.

૨૦૦૦) મર્યાની મારેસ કુપનીના જન પૈદીનો ભાગ મારો બાર માસની
સરાવવા વિગરેની ક્રિયા મારા મોટાભાઈના દીકરો જગજીવન બાપુ કરે
તેના પેટામાં તેને આપવો.

૧૪૫૭૫

ઉપર પ્રમાણે સર્વે હકીકત લખ્યા પ્રમાણે એ બ્યવસ્થા મારો ભાઈ કરે
અને તેણે એઓ હિસાબ રાખી તેના ઉપર હરાવેલા પંચોને દેખાડી તેના ઉપર
તેમની સહી લેવી અને ઉપર જણાવેલી જે આપવાની રકમ કહી છે તે રકમ
મારી ધણીઆણીને પણ બરાબર રીતે સાંપવી તેમાં કાંઈ હરકત કરવી નહીં.

ફારગતી.

સંવત ૧૯૩૮ ના જેઠ વદી ૧૨ તા. ૧૩ મી જુન અને ૧૯૪૧ ને
દીને મોજે દોરા તાલુકે આમોદના રહેવાશી પા. બેચર લોકમ જોગ લી. મૌન
જે મજકુરના રહેવાશી પા. જીભાઈ બેચર જત અમારૂં તમારી પાસે જે દેણું
ગીરાના ખતથી તથા ખીજાં અંગાઉ ખતથી તથા ખાતાની રૂપથી જે હવું તે
સધળું આજ સુધીનું બરી પુરીને અમોને પોહોર્યું છે હવેથી તમારે અમારે
કંઈ પણ જનતનું દેણું દેણું રહ્યું નથી માટે તેની મેં મારી રાજી પુરીથી ત-
થા અક્કલ દોશિઆરીથી આ ફારગતી કાળી આપી છે તે કબજા મંજુર છે.

૧૬ રસીદ.

આમોદ તાલુકાનું ગામ મોળે દારાના પોલીસ પટેલ હથર જીભાઈ જોગ લી. મોળે ધમણાદના રહેવાસી કુંભાર ઓધવ જેઠા જત તમોએ મારી પાસેથી તા. ૧ લી જુન સને ૧૮૮૨ ને રાજ નાજો નંગ ૨૦૦૦) બે હજાર તમારા ગામના ચોરાને માટે ખરીદ કરેલી તેની કીંમતના રૂ ૧૦) અંકે દશ મને પાછોઆ છે તેની આ રસીદ લખી આપી છે તે ખરી છે તા. ૧૩ મી જુન સને ૧૮૮૨.

કુંભાર ઓધવ જેઠા સહી

ખાતુ પાડી લેવાની રીત (નામજોગી)*

મોળે આમોદ તાલુકાનું ગામ મોળે દારાના રહેવાસી પા. હથર નાર-
ણને મોળે વલ્લભના શા. વીરચંદ કૃતેચંદ પાડી આપેલું ખાતું

૭

૯૯) સંવત ૧૯૩૮ના જેઠ વદી ૧૨
૯૯) અંકે નવાણું રૂપિઆ પો-
ળીઆં સરકાર ચલણી રા-
કડા લઈ આ ખાતું પાડી આ
પ્યું છે તે કબુલ મંજુર છે.

૧ આનાના ટીકેટ

૧ શા. વીર ચંદ કૃતેચંદ સહી ઠા. પોતાના

ઓરતને આપવાની ફારગતી.

સંવત ૧૯૩૮ ના જેઠ વદી ૮ તા. ૦ ૯મી જુન સને ૧૮૮૨ને હીને મોળે કુરવાડા તાલુકે આમોદના રહેવાસી પા. જીભાઈ અવેરમાઈ જોગ લી. મોળે કાવી તાલુકે જણસરના પા. વાઘજી વીઠલ જત હું મારી રાજ પ્રથીથી જાખી આપું છું કે મારી ઓરત નામે કંકુ મોળે કુડાદરાના પા. મેઘજી માધવની દીકરી કે જેના મારી માથે ધણીઆણીના સંખંધ હતો પરંતુ મારે અને એને નહીં ખનવાના સખખથી આ ફારગતી લખી આપી ધણીઆણીના સંખંધ તોડુ છું.

૨. મને લગ્ન સંખંધી લાગેલો ખર્ચ આપી તમોએ મારું મન મનગ્યું

* શાહા જોગી ખાતુ એટલે ખાતુ પાડી આપનારનું જ ફક્ત નામ આપું છે જેમકે પા. ફલાણા ફલાણાનું ખાતું

છે માટે તમારે એ ઓરતની સાથે કારજ કરવું હોય તો સુખેથી કરો તેમાં મારે કંઈ હરકત નથી.

૩. એ સ્ત્રીના પીથેર તરફનું જે ધરેણું વિગરે જે કંઈ હતું તે તની ખાસે છે ને જે મારા ધર તરફનું હતું તે મને ભરી પુરીને પહોંચ્યું છે માટે હવેથી એ ઓરત ઉપર મારો કંઈ દરદાવો કે હક પોહોચે નહીં આ દારગતી મેં મારી રાજી ખુશીથી તથા અકલ હોશિઆરીથી તથા બીન કહેથી લખી આપી છે તે કજુલ મંજુર છે.

અત

સહી

અત

સાખ

ચાકરના બંદોબસ્તનું ખત.

સંવત ૧૯૩૮ ના જેઠ વદી ૯ તા. ૧૦મી જુન સને ૧૮૮૨ દીને મોજે દોરાના પા. દશ્વર જીભાઈ બેગ જી. મોજે મજકુરના બીલ બાપરીઆ: બા-
ણીઆ હસ્તાન અમેગજુ દત્તાન જત રૂપીઆ ૨૪) અંકે ચોવીસ સરકાર
અલહી પોલીઆ દેવા એ રૂપીઆ ને પેટે આજ્યી હું તમારે ત્યાં દર માસે
રૂ. ૨) બેના પગારથી વરસ એક એટલે માત્ર ૧૨ સુધી ચાકર રહેવા સાડે
બંધાયેલા છું જે ઠગવેલી મુદત અધુની મુકી નીકળી જાઉં તો નીકળી ગયેલા
પડેલાંની નોકરી કરેલીનો પગાર ઉપર મારો હક પોહોચે નહીં ને આજ્યી ઉ-
પર લખેલા ચોવીસનું વ્યાજ માસે ૧] સત એક તેગીખ ટકા બે લેખે ચડે તે
દીવાલો બાકી તથા અચાક માસ આજે તેના વ્યાજ સહીત એ રૂપીઆ ભરું
સહી તે નોકરી કરે કરાવ્યાના જામીન અલેના બીલ કોયલા દેવસો થયો છે તે
નોકરી કરે કરાવે અથવા રૂપીઆ ભરે ભરાવે છુટે આ ખત અમારી અકલ
હોશિઆરીથી લખી આપ્યું છે તે કજુલ છે.

અત

મરુ

અત

સાખ

કબાલો.

સંવત ૧૯૩૮ ના જેઠ વદી ૧૨ તા. ૧૩ મી જુન સને ૧૮૮૨ ને
દીને મોજે કવીલા તાલુકે ભરગના રહેવામી પા. મોરાર ગોપાળ બેગ લા. ભ-
રગ બંદરના રહેવાસી શા ગીરધર ગંગાદાસ જત તમોને આપવાને અમારે
માલ દેવો કર્યો છે તેની વિગત.

હક કળથી ૪ હાંસોટીઆ સક્કાઈ દર કળથી ૧ ના રૂ. ૨૦) થી
ખાંડ કળથી ૧ સફેત મોરુસીઆ દર મણના ૩ • સાત દેખાઈ

એણી વિગતે માલ દેવો કર્યો છે તે સંવત ૧૯૩૮ ના અસાડ સુદી ૬ ને દિવસે અમો તમોને જોખી આપીએ ઠરાવેલી મુદતે તમે લઈ જાઓ નહીં તો તમોએ અમોને ખાનામાં આપેલા રૂ. ૧૦) અંકે દસ તમારા જાથ અને જોખી આપવામાં અમારા તરફની કસ્ટર થાય તો તે ખાખત તમોને જે નુક-શાન થાય તે અમો બરી આપીએ સહી.

અમ

મનુ

અમ

સાખ

શા. ગીરધર ગંગાદાસ સહી દા. પોતાના.

૧ માલ મોકલ્યાનું ભરતીયું.

રવસ્ત શ્રી નડીઆદ મહાશુભસ્થાને શા. રણુભોડ પરસોતમ જોગ શ્રી અમદાવાદથી લી. શા. વીરચંદ વહરાજના જોગોપાળ વાંચજો જત અચેથી ત-મારી વતી માલ ખરીદ કરીને તા. ૨૮-૫-૮૨ ને રોજ ગુડમટ્રેનમાં ચડાવ્યો છે તેનું ભરતીયું આજ કાગળમાં ઉતારી મોકલ્યું છે.

૬

૧૮૩) માલ મોકલ્યા ખાખત.

૨૫૧૧= જગન્નાથીના તાકા નંગ ખે દર રૂ. ૧૨૧૧૧- લેખે

૧૪૧= મલમલના તાકા નંગ ખે દર રૂ. ૭૩ લેખે.

૭૨ પોતીજોગ મોટી કોરના રેશમી નંગ ૮ દર રૂ. ૩૬) લેખે

૨૦૧= છીંટના તાકા નંગ ૫ પાંચ દર રૂ. ૪) લેખે

૨૩૧= જમદાનીનાં ખેસ નંગ ૧૫ દર રૂ. ૧૧૧- લેખે.

૨૦૧૧ માધરપાટના તાકા નંગ ૪ દર રૂ. ૫) લેખે.

૧૯૬૧

૫

૩૧૦૧ ટકા ખે લેખે વટાવના જાથ.

૧૭૨૧૧૧૧૧ ખાકી નક્કી મુખાધગરા અસલ કોમત.

૧૦૧ ના ખર્ચ માલ ઉપર ચઢયો તેની વિગત.

૩૦૧ ગાંસડી અંધાવવા કંતરાણુ. સુતળી, તથા લો

દાની પાટી તથા તે અંધાવવા વિગરની

મજૂરી મળીને.

૨) ખજારમાંથી સ્થેશન સુધી લઈ જવાનું ભાડું.

૫) ગાડીનું નુર.

૧૦૧૦

૩. ૧૮૩ કુલ સરવાળો.

એણી વિગતે ભરતીક ઉતારીને મોકલ્યું છે તથા રેલવે ગાડી ઉપર ચ-
લામ્યા ખાખતનું નુર અમોએ ભર્યું છે તેની રસીદ પણ આ ભરતીઆ સાથે
મોકલી છે તે પોએથી તપાસીને જમે ખરચ કરીને જવાખ લખજો એજ સં-
વત ૧૯૩૮ ના ગેઠ વદી ૧૨ ને વાર મંગળ.

પ્રકરણ ૨ જી.

ખીગાડ ખાખતની

ગરીબ પરવર સલામત.

સાહેબની જનાખમાં મોજે દ્વારા તાલુકે આમોદના રહેવાથી પટેલ ધન-
જીભાઈની અરજ એ છે જે મોજે મજકુરના રહેવાથી શેખ. ગીરધર ગો-
વીંદની પાસે માર લેણું રૂપીઆ ૯૯ નું હતું તેનો અંગાડ દસ્તાવેજ હું તા-
૫ મી જુનને રોજ મારા હાથનાં ઝાડીને મારા ઘર આગળ ઉમેરેલીને જોતા
હતા એટલામાં મોજે મજકુરના શેખ અ વ એ આવીને મારી પાસેથી તે દ-
સ્તાવેજ ઝડપ મારીને લઈ લીધો ને તેના ટુકડે ટુકડા કરી નાંખ્યા તે ટુકડા
પોતાના હાથમાં લઈને કંઈક જતા રહ્યા એથી રીતે તેણે મારા રૂપીઆ નવાણું
નો ખીગાડ કર્યો છે તેને માટે તેને યોગ્ય નશીયત મળવા મારી અરજ છે.

તે ખાખતના સાક્ષી મોજે મજકુરના અ વ તથા ક ડ છે તે પુછવાથી
ખરી હકીકત જાહેર પસે એજ અરજ તા૦

ગ્રહપ્રવેશ.

ગરીબ પરવર સલામત.

સાહેબની જનાખમાં મોજે પખાજણ તાલુકે વાગરાનો રહેવાથી પા. ના. ન.
ગજી માધવજીની અરજ એ છે જે મોજે મજકુરના રહેવાથી પા ધનર કુમેર
મને મારવાનો હાથે રાખી છે મારા રહેવાના ઘરમાં પેઠો પરંતુ મારા ઘરમાં ખી

જાણ્યો ખેલેલા હતા તેથી મને મારવાનો લાગ મળ્યો નહીં તેથી માગ ધરે
 થયે ઉભો રહી મને ધણી ખેંચદખી ગાળો દીધી તે વખતે મારા ધરમાં મોળે
 મથકુરના રહેવાથી પા. અ. વ. તથા ક. ઢ ખેલેલા હતા તેને પુછવાથી ખરી હ-
 કીકત માલમ પડશે એ રીતે મારા ધરમાં સદરહુ પ્રવેશ કરી ગાળો દીધા ખા-
 ખત સદરહુ ધંધર કુખેરને લાયક સજા મળવા વિશે ખંદાખસ્ત થયો જોઈએ.

હુંટયા ખાખત.

ગરીબ પરચર સહામન.

સાહેબની જનાખમાં મોળે કેજોદ તાલુકે ભરૂચના રહેવાથી નીચે સહી
 ઓના કરનાર પા. ઓધવ પ્રેમજીની અરજ એ છે કે માગ ગામથી તા. ૧૫
 મી જુન સન ૧૮૮૨ ને રોજ હું તથા મારી ધણીઆણી તથા મારો ચાકર
 નામે બીમો તથા મારો દસ વરસનો છોકરો એ રીતે ગાહુ જોડીને ભરૂચ જ-
 તાં હતાં તે દરમ્યાન દયાદરાની સીમમાં આશરે સાંજના છ વાગ્યાને સુમારે
 માર હરામખોરો આવી અમોને માર મારી અમારી જગુસો વિગરે હુંટી લી-
 ધું તથા અમારા તન ઉપરનાં પશુ તમામ લુગડાં ખેંચી લીધાં તેથી અમે મારે
 નવચાં મોળે દયાદરામાં જઈને વોરા પા. અ. વ. ની પાસેથી તેમનાં લુગડાં મા-
 ગી લઈને અમે પેહ્યોં એ હુંટ ખાખત મેં દયાદરાના પોલીસ પટેલને તુરત જ
 ઇ જાહેર કર્યું પરંતુ તે પટેલે તે ખાખત તપાસ કરી નહીં તેમજ મને રીપોર્ટ
 પણ કરી આપ્યો નહીં તેને માટે મારે અરજ કરવાની કે તે ખાખત તપાસ
 થવી જોઈએ તેમજ તે હરામખોરોને પકડીને મારી જગુસો વિગરે મને પાછો
 મળવા તથા તેઓને લાયક સજા થવાનો ખંદાખસ્ત થયો જોઈએ.

અમારી ગએલી ધરણીનો જગુસો વિગરેની યાદી આ અરજ સાથે
 સામીલ કરી છે. એજ અરજ તા. ૧૧ મી જુન સન ૧૮૮૨

સહી

હથિયાર માગવા ખાખત અરજ.

સરકાર મેજેસ્ટ્રાન પોલીસ સુપ્રીન્ટેન્ડેન્ટ સાહેબ

ખહાદુર જલ્લે

ભરૂચ.

જનાખમાં અરજદાર મોળે ધમણાદ તાલુકે આમોદના રહેવાથી ગરા-
 થીઆ અમરસંગ તખતસંગની અરજ એ છે કે મારો વાંટાની જમીન ધણી
 ગામમાં આવેલી છે તેથી મારે તેનાં ગણાત લખી લેવાને માટે તથા ખેડુતા પા-
 સથી દાણાના પૈસા વસુલ કરવા જવું પડે છે ત્યાંથી મારે તથા મારા નોકરોને

જોખમ લેખને વગર હથિયારે આવતાં મનમાં ધણીવાર દેહેમત રહે છે વળી કે-
ટલાંક ગામીમાં મારૂં માગણું ધણું છે તેથી મારી ઉધરાણી કરવા દરરોજ મારા
નોકરોને જવું પડે છે તેથી મારે હથિયારની ધણી જરૂર છે.

વળી મારે નાદોઢ વિગરેના ઠાકોરો માથે સંબંધ છે ત્યાં મારે વારંવાર
જવું પડે છે ત્યારે વગર હથિયારથી જતાં મોટી સરમ લાગે છે સમખ હથિયાર
એ અમારું લુખણુ છે મારે ખુદાવંત સરકારે મહારી અરજ ઉપર નીધા રાખી
તરવાર નંગ ૫) પાંચ તથા ખંદુક નંગ ૪) ચાર એ રીતે હથિયાર નંગ ૬) ના
પરવાનો આપવાની મારા ઉપર મેહેરખાની કરતી જોઈએ એજ અરજ.

મારામારીની અરજ.

ગરીબ પરવર સજામત.

સાહેબની જનાખમાં કરમે આમોદના રહેવાસી શ્યા. વીરચંદ કપુરચંદ
ની અરજ એ છે કે તા. ૧૫ જુનને રોજ સાંજના આસરે ૪ વાગતાંને સુ-
મારે મને કરમે આમોદના રહેવાસી શ્યા. માણિકચંદ કેસવજીએ મારી જોડે એકા
એક કુજીએ કઠી મને કેટલોક કચર માર માર્યો તેથી મારૂં થરીર એવું અથ-
કત થઈ ગયું છે કે મારાથી હઠી ચકાતું નથી વળી મારા થરીર ઉપર કેટલાક
લાકડાઓના ઝપાટા માર્યા છે તેના લીલાઝામા પગુ મારા થરીર ઉપર પડેલાં છે
તે સાહેબ નજરે જોશે તે માલમ પડશે તે વખતે મને મારતાં મુકાવનાર કે-
રમે મજબુરના શ્યા. વીરજી પ્રેમજી તથા વીઠલ વસ્ના છે તેઓને પુછવાથી ખગે
હકીકત માલમ પડશે. એ સિવાય ખીજા લોકો પગુ ધણા હતા. પરંતુ મને તે
ઓનાં નામ હાલ યાદ નથી મારે યાદ આવેથી પુરાવામાં રજુ કરીશ મને એ
રીતે માર મારવા ખાખત તપાસ કરી સદરદુ માર મારનારને યોગ્ય નસીયત મળવી
જોઈએ. તા. ૧૬ જુન સન ૧૮૮૨

હુંગામા ખાખત.

ગરીબ પરવર સજામત.

સાહેબની ખીજમતમાં મોજે દ્વારા તાલુકે આમોદના રહેવાસી પા. મો-
શર નથુની અરજ એ કે તા. ૧૫ મી અગસ્ટની સાંજના આસરે ૭ સાત
વાગતાંને સુમારે મારા ઉપર નીચે લખેલાં માણસો એકઠાં થઈ મારા ઉપર ધમ્મી
આવીને મને ઘણા માર માર્યો તે માણસોમાંથી મને જેટલાંનાં નામ યાદ છે તે
નાં નામ નીચે પ્રમાણે.

૧ ગોપાળ લાલ. ૩ વાઘજી ચાનજી.

૨ ગોવીંદ બીલલ. ૪ દામોદર હરીભાઈ.

ઉપર લખેલા સખસો મારા ઉપર એકાએક લુટી પડ્યા ને ગને કેટલાંક માર માર્યા. એ ટોળામાંથી છટકી જઈ હું ઘરમાં પેસી ગયો ન હોત તો ખેંચક મને મારો નાખત. ઉપર લખેલા માણસો સિરાય ખીજાં માણસો હતાં પણ તેમનાં નામ યાદ નથી તે યાદ આવેથી હું રજી કરીશ.

તે ખામતના મારા સાહેબ મોળે મજકુરના અ વ તથા ક હ છે તેમને પુછવાથી ખરી હકીકત માલમ પડશે તા. ૧૬ અગસ્ટ સન ૧૮૮૨

તીરસ્કાર ખાખત.

ગરીબપરવર સલામત.

સાહેબની ખીજમતમાં કરુએ નડીઆદના રહેવાસી પા. મોરારજી જીવજી જીની અરજ એ છે કે કરુએ મજકુરના રહેવાસી પા. ધુરાજી દાજીભાઈએ મને તા. ૧૨ જુનને રાજ ખગ્ગર વચે મને કેટલાક ટુંકારા હુકાગકરી ખેંચદખી ગાળો દીધી તેને મેં ખીલકુલ જવાબ દીધો નહી તેને માટે તેને શોખ નસીત થાય એ વી મારી અરજ છે તે ખામતના સાક્ષી કરુએ મજકુરના રહેવાસી અ વ તથા ક હ છે તેને પુછવાથી ખરી હકીકત માલમ પડશે તા.

અપમાન લગાડયા ખાખત.

ગરીબપરવર સલામત.

સાહેબની જનામમાં મોળે દોરા તાલુકે અમોદના રહેવાસી પા. અ વ ની અરજ એ છે કે મોળે મજકુરના રહેવાસી પા. ક હ એ મારી ગેરઆખર ધવાને સાફ તા. ૧૦ મી જુન ને દિવસે રાતના મારા ત્રિશે એક જાહેરનામું ચોઢયું છે તેમાં કેટલાક ખેંચદખી થઈને લખેલા છે તે આ અરજ સાથે સામક્ષ કરો આપની તરફ મોકલ્યું છે તેને માટે સદરજુ ક હ ને શોખ નસીયત થવા મારી અરજ છે તા.

ગેરવ્યાજખી અટકાવ.

ગરીબપરવર સલામત.

સાહેબની જનામમાં મોળે દોરા તાલુકે અમોદના રહેવાસી સોની નક્કી

માધવની અરજ એ છે જે મયકુર ગામમાં મારૂં ઘર દરજી ફળીઆમાં આવેલું છે જેમાં હું હમેશ રહું છું તે ઘરમાંથી બહાર જવા આવવાને મયકુર ફળીયામાં પા. એધવજી માધવજીના ઘર આગળ પધને બનાદીનો રસ્તો છે તે સપ્તે જાણી જોધને ગાડું આડું રાખીને મને મારા ઘર આગળ જતાં ગેરબ્યાજખી અટકાવે ન એ રીતે હમેશાં પણ અટકાવ કરે છે તેને માટે તેને યોગ્ય નથીયત મળવા મારી અરજ છે તે બાબતના સાક્ષી મોજે મજકુરના અ વ તથા ક ડ છે તેમને પુછવાથી ખરી હકીકત માલમ પડશે તા.

ગેરબ્યાજખી કેદ.

ગરીબપરવર સલામત.

સાહેબનો જનાબમાં કરખે નડીઆદના રેડેવાથી થા. ગોપાળ જગજીવનની અરજ એ છે જે હું તા. ૧૦ ફેબ્રુવારીના રોજ સવારના આશરે છ સાત વાગવાને સુમારે સહુજીની ભાગોજે લાકડાંની હોલો લેવાને ગએલો ત્યાંથી મેં જો હોલો ખરીદ કરી ગાડાં હંકાવી તેજ ભાગોજીના દરવાજાની નિચે થઇ ઘેર આવતો હતો તે વખતે પોલીસના સિપાઇ પટે નંબર ૫૭, ૫૮ ના જો બેઠેલા હતા તેમણે મારી હોલોમાંથી લાકડાં ખેંચવા માંડ્યાં તે વખતે મેં તેમને ના કહી ત્યારે તેમાંના નંબર ૫૭ વાળાં સિપાઇએ મને થપડ મારી તેથી મારી પાછડી પડી ગઇ એટલામાં નંબર ૫૮ વાળા સિપાઇએ મને પકડીને તેમની રાંધવાની ઓરડીમાં ઘાલી દીધા અને કહ્યું કે અહીંથી ઉઠીશ તો તને માર પડશે તેથી મારે લાચારીથી બેસી રહેવું પડ્યું ત્યાર પછી સાંજે આશરે ચાર વાગ્યાને સુમારે મને કાઢી મુક્યો. એવી રીતે તેમણે ગેરબ્યાજખી કેદ કર્યો તેને માટે સદરજી જો સિપાઇએને યોગ્ય નથીયત થવા મારી અરજ છે તે બાબતના મારા સાહેદો કરખે મજકુરના અ વ તથા ક ડ છે તેમને પુછવાથી ખરી હકીકત જાહેર થશે એજ અરજ તા.

ઘોરી રસ્તા ઉપર નાત બેસાડવાની.

મેહરબાન નડીઆદ મ્યુનીસીપાલોટીના

સેક્રેટરી સાહેબ.

જનાબમાં કરખે મજકુરના રેડેવાથી થા. માણેકચંદ મધુચંદની અરજ એ છે જે મારે ઘેર નાત વરે છે તેથી મારી જ્ઞાતિના લોકોને જમવા બેસવા

ને માટે મારા ઘરની આગળ ધોરી રસ્તા ઉપર ખેસાડવાને તા. ૧૫ મીથી તા. ૧૭ મી એપ્રિલ ૧૮૮૨ સુધી દિવસ ત્રણની પરવાનગી આપવાની મેહરખાની કરશે તા.

ઘરનો સામાન ધોરી રસ્તા ઉપર નાંખવાની.

મેહરખાન નડીઆદ મ્યુનીસીપાલિટીના

સેક્રેટરી સાહેબ,

જનાબમાં કરખે નડીઆદના રહેવાથી થા. ગીરધર ગોપાળની અરજ એ છે જે મારા ઘરનો કરો ઉતરાવવો છે અને મારું ઘર ઘણું સાંકડું છે. તથા ઘરમાંથી વાસ કાઢી લેવાને ખીજું ઘર પણ નથી માટે તેનાં રોડાં વિગરે બહાર નાંખવાની પરવાનગી આપવાની મેહરખાનીની રાહે તરફી લેશે એજ અરજ તા.

મોટા ભાઈની જોડે નામ દાખલ કરાવવાની.

ગરીબપરવર સલામત.

સાહેબની જનાબમાં અરજદાર મોળે દોરા તાલુકે આમીદના રહેવાસી થા. હથર ભાઈની અરજ એ છે જે મોળે મજકુર ગામના સરકારી દફતરે મારા પીતા પા. ભાઈ જાવાભાઈને નામે મજકુર ગામની સીમની સરકારી જમીન આજ સુધી ચાલતી હતી પરંતુ મારા પીતા વરસ એક થયાં ગુજરી ગયા છે તેમનો હું તથા મારો મોટો ભાઈ દરભાઈ એ રીતે જણુ જે વારસ છીએ પરંતુ સરકારે મારી કબજાત લીધા વગર મારા ભાઈ એકલાને નામે સઘળી જમીન ચઢાવી કીધી છે તેને માટે મારે અરજ કરવાની કે મારો મોટો ભાઈ ખાતા ઉપર પોતાનું એકડું નામ દાખલ થવાથી મારે હિસ્સે આવેલાં ખેતરો ખેડવાને મને વારંવાર ઇજા દે છે, માટે ખુદાવંત સરકારે મુજ ગરીબની અરજ ઉપર નીચા રાખી મારા પિતા ભાઈ જાવાભાઈની જમીનના ખાતામાં મારા ભાઈના નામની જોડે એક સીધી લીટીમાં મારું નામ દાખલ કરવું જોઈએ અને સરકાર તરફથી મોજણીદાર મોકલી અરપા અરખ જમીન કરી આપી ખંતેનાં ખાતાં જુદાં પાડવાં જોઈએ.

સદરજુ મોજણીદારનો ખરચ હું સરકારને આપવા કબજા હું માટે મેહરખાનીની રાહે મારી તકરારનો નીકાલ કરશે એવી મારી અરજ છે તા.

બાપનું ખાતું દીકરાને નામે કરાવવા બાબત.

સાહેબની જનાબમાં અરજદાર મોળે વાસણા તાલુકે આમોદના રહેવા-
સી પા. વાઘજી જીવણની અરજ એ છે કે મારા પીતા જીવણ રઘનાથને નામે
મોળે મજકુર ગામના સરકારી દફતરે કુલ નંબર ચારની જમીન ચાલે છે પરંતુ
મારા પીતા વરસ ખેંચ્યાં ગુજરી ગયા છે અને કોઇની તકરાર નહીં છતાં
પણ તે મારે નામે દાખલ થઇ નથી માટે તે સઘળી જમીન મારે નામે દાખલ
થવી જોઇએ મારા સિવાય મારા પિતાને બીજો દીકરો નથી માટે મારે નામે દા-
ખલ થવા તાકીદ થવો જોઇએ એજ અરજ.

ગએલું મતું મેળવવા બાબત.

ગરીબ પરવર સલામત.

સાહેબની જનાબમાં અરજદાર મોળે વાગગ તાલુકે મજકુરના રહેવા-
સી પા. મીઠાબાઈ કુંવરજીની અરજ એ છે જે મોળે મજકુર ગામમાં પા. ન-
રૌતમ વાનજીને નામે મતુ ચાલતું હતું તે સન ૧૮૬૭ ની સાલમાં અપુત્ર ગુ-
જરી ગયા તે માગ સગા મામા થાય છે માટે તેમણે ભરતા પેટેલાં મને પોતાની
સઘળી મિલકતનો વારસ ઠગવેલો છે અને તેમના મરણની ઉત્તર ક્રિયા વિગરે
કારજ પાણી મેં કરેલું છે અને તેમની સઘળી રચાવર જંગમ મિલકત મારા
કુખજ ભોગવટામાં છે અને મારે નામે ચાલે છે પરંતુ મારા મામાને નામે મતું
ચાલતું હતું તે મારે નામે ચાલતું નથી તેવું કાગણું હું બરાબર જાણતો નથી
અપખ હું આજ સુધી નાની ઉમરનો હતો તેથી મને તેની કંઈ ખબર નહોતી,
મારા મામા નરૌતમ વાનજીને નામે ચાલતું હતું એવું હાલ માગ જાણવામાં
આવવાથી સાહેબને અરજ કરું છું કે તે મતુ મારા નામ ઉપર દાખલ થવા
મંદુરખાનીની રહે બંદોબસ્ત કરશે તા.

વારાની રૂઢિએ પટેલી માગવા બાબત.

ગરીબપરવર સલામત.

સાહેબની ખીજમતમાં અરજદાર મોળે દોરા તાલુકે આમોદના રહેવાસી
રોબ ધંધર નારણની અરજ એ છે કે મોળે મજકુર ગામમાં ઉધરાતદારી પાંચ
પાંચ વરસના વારાની રૂઢિએ ચાલે છે પરંતુ હાલ પા. ભવાન મોહનને ઉધરાત
દારીનું કામ મળે વરસ ૭ થવા આવ્યાં તોપણ વારાની રૂઢિએ તે કામપર ખી-
જને નીમવાનો બંદોબસ્ત થયેલો નથી.

અમારા ગામમાં પાટીદાર તથા સેખ એ રીતે બે વર્ગના લોકો મુખ્ય-
ત્વે કરીને મતાદાર પડેલો છે તેમાં આજ દિન સુધી ઉધગતદારી તથા પોલીસ
અમલદારી અમારા શેખ વર્ગમાં આવી નથી તેને માટે મારે અરજ કરવાની
કે સદરહુ ઉધરાતદારીની જગો ઉપર મને નીમવા મેહિરખાની કરશો.

હું સરકારી નિયામમાં છઠ ધોરણ સુધી ભણેલો છું અને મારી પાસે
સેકન્ડ ક્લાસ પબ્લિક સરવીસ સરટીફિકેટ પણ છે માટે ખુદાવંત સરકારે મુજ
ગરીબની અરજ ઉપર નીધા રાખી સદરહુ ઉધરાતદારીપર મને નીમવાની મેહિ-
રખાની કરશો એજ અરજ તા૦ .

દારૂખાનું ફોડવા બાબત.

ગરીબપરવર સલામત.

સાહેબની જનાબમાં અરજદાર મોળે અગ્નિદરા તાલુકે અંકલેસ્વરના ર-
હેવાસી પા. ઓધવ નરૈતમની અરજ એ છે કે મારા દીકરાનાં લગ્ન તારીખ
૧૫ મી એપ્રિલ સન ૧૯૮૨ ના રોજ છે તેની જન હાંસાટ તાલુકાનું ગામ
મોળે છીલોદરા ગામમાં જવાની છે માટે તે ગામમા તા૦ ૧૫-૧૬ અને ૧૭
એ રીતે દિવસ લગુ ખંદુકો તથા દારૂખાનું ફોડવાની પરવાનગી આપવાની મે-
હિરખાની કરશો.

હુકમ મળેથી દારૂખાનું જપતા સાથે ફોડવામાં આવશે માટે અરજદાર
ને તાકોદેથી હુકમ હાંસલ થશે. એવી આશા છે તા૦

ઈંટોનો પંજવો સીકવા બાબત.

ગરીબપરવર સલામત.

સાહેબની જનાબમાં અરજદાર મોળે દોરા તાલુકે આમોદના રહેવાસી
પા. પરસોતમ ઓધવની અરજ એ છે કે મારે ઈંટો પાડવાની જરૂર છે માટે
સ... ગામ ગભાણુમાંથી માટી લઈ જઈ ગામ આથમણી બાજુએ ખારાજ જ
મીનમાં ઈંટો પાડી ત્યાંજ આગળ પંજવો સીકાવવાની પરવાનગી આપવાની
મેહિરખાની કરશો એજ અરજ તા૦

ખારક ખાતે ચાલતું પોતાનું ખેતર પોતાને નામે ચઢાવવા બાબત.

ગરીબપરવર સલામત.

સાહેબની જનાબમાં અરજદાર મોળે ધમણાદ તાલુકે આમોદના રહે-

વાસી પા. મેઘજી માધવની અરજ એ છે કે મોળે મચકુર ગામની સીમનું સરવૈ નંબર ૪૫ મધેનું એતર એકર ૪-૫ શુંઠા મારું માલકીપણથી મારા પાપદાદા તથા મારા પોતાના પણ કબજા ભોગવટામાં છે પરંતુ હિસ્સા માપણી વખતે મો- જણીદારે ભુલથી મોળે મચકુરના પા. ધનજી ધીરાને નામે દાખલ કરી દીધું છે તેને માટે મારે અરજ કરવાની કે સદરહુ નંબર ૪૫ મધેનું એતર એકર ૪-૫ શુંઠા મારે નામે દાખલ કરસો એવી મુજ્જ ગરીબ આદમીની અરજ છે તા.

નિર્ધેશીનો ધારસ થવા પાપ્યત.

સાહેબની જનાખમાં અરજદાર મોળે દોરા તાલુકે આમોદનો રહેવાસી પા. જીભાઈ નરોત્તમની અરજ એ છે કે મોળે મચકુર ગામના મરકારી દફતરે પા. જીવણ રઘનાથને નામે મોળે મચકુરની સરકારી ખાતાની જમીન ચાલે છે પરંતુ માસ નવેક થયાં તે શુજરી ગયા છે અને તેમને દીકરો યા દીકરી કંઈ નથી અને તે મારા કાકાના હોદ્દરા એટલે મારા પીતરાઈ ધાય છે માટે મારા શિવાય તેમનો ખીજો કોઈ વારસ નથી.

વળી તેમની જીવતાં મેં ચાકરી બજાવી હતી અને શુજરી ગયા પછી તેમની સઘળી ઉત્તર ક્રિયા તથા દિવસ પાણી વિગરેનો ખરચ મેં કરેલો છે માટે સદરહુ પા. જીવણ રઘનાથને નામે ચાલતી સઘળી જમીન મારે ખાતે ચઢાવ- વી જોઈએ એવી મુજ્જ ગરીબ આદમીની અરજ છે.

મારા કુટુંબની વંશાવળીનું ખુરસીનામું સાહેબ મંગાવશે તો રૂબરૂમાં રજુ કરીશ એજ અરજ તા ૦ ૫ મી જુન સન ૧૮૮૨.

સહી.

તક્લાવ જોદાવવાની.

સાહેબ મેહેરખાનની હજુરમાં મોળે દોરા તાલુકે આમોદના રહેવાસી ની- મે સહી કરનાર રૈયત સમસ્તની અરજ એ છે કે મોળે મચકુરનું ગામ તલાવ ધણું વર્ષ થયાં અંદર જોદાણુ નહીં થવાના મુખ્યથી પુરાઈ જઈ છછડું થઈ ગ- ધું છે તેથી તેમાં પાણીના ભરાવો રહેતો નથી અને ફાગણ પુરો થતાં અ- વલ તો સુકાઈ જાય છે તેથી અમારાં દોર તથા સરવે પ્રાણી માલને ધણી ધ- જા પડે છે.

એ મારું ગામ વડોદરથી ભરૂચ જતાં આવતાં ધીરી માર્ગમાં આવેલું છે તેથી વટે માર્ગ તથા જતા આવતા યુસાફર લોકોને તક્લાવમાં પાણી નહીં.

હેવાના સખખથી ધણી ઇળ વેઠવી પડે છે. માટે દયાળુ સરકારે મજદુરનું ત-
ળાવ ખોદાવવાને ખંદાખરત કરવો જોઈએ એવી અમારો અરજ છે.

મજદુર ગામની રૈયત હાલ ગરીબી હાલતમાં છે માટે સરકારને રૈાડાં
નાણાંની મદદ અમે કરી ચકીએ તેમ નથી પરંતુ સરકારની મદદ મળશે તેની
સાથે રૈયત મદદમાં અમે જાત મહેનત કરી રૂ. ૨૦૦) સુધીનું ખોદાણુ કરી આ
પીથું માટે સરકારે મહેરબાની કરી મજદુર ગામની ગરીબ રૈયતની પાણીની
તંગાથ મટાડવા આ અમારી અરજ નીધામાં યેશો એજ અરજ તા.

બગડેલા રટાંપની.

ગરીબપરવર સલામત.

સાહેબની જનાખમાં અરજદાર પા. બાપુ ખુશાલ રહેવાથી મોળે દારા
તાલુકે આમોદનો જાતે શેખ ધંધો ખેતીનો તે હું સાહેબને અરજ કરું છું કે
મેં કર્યે આમોદના રટાંપવેડરની દુકાનેથી તા. ૧૫ મી જુન સન ૧૮૮૨ ને
રોજ રૂ. ૧૦) અંકે દસનો રટાંપનો કાગળ ખરીદ કર્યો. તે કાગળ ખચડવા
ના સખખથી મારા ઉપયોગમાં આવ્યો નથી અને તેના ઉપર સહીઓ પણ થયે
હી નથી માટે સદરહુ બગડેલા રટાંપની કિંમત મહેરબાનીની રાહે મનેઆછો મ-
ળવા ખંદાખરત કરશે એવી મુજ ગરીબ આદમીની અરજ છે તા.

સદરહુ બગડેલો રટાંપનો કાગળ આ અરજ સાથે સામેલ કરી આપની
હજીરમાં મોકલ્યો છે એજ તા. ૨૭-૬-૮૨

ઇન્તેઆખ લેવાની,

ગરીબપરવર સલામત.

સાહેબની જનાખમાં કર્યે આમોદના રહેવાસી યા. વીરચંદ વેણીચંદ
ની અરજ એ છે કે મોળે દારા તાલુકે આમોદનો રહેવાસી પા. રધનાથ નરૈ-
તમ ઉપર મારા લેણાનું હુકમનામું મુનમફ સાહેબની કોરટમાં થયેલું છે તે કા-
મમાં એની મિલકત વેચાવવાની દરખાસ કરવાની જરૂર છે માટે સદરહુ રધનાથ
નરૈતમની જમીન મોળે દારા ગામની સીમમાં છે માટે તેના ખાતાનો ઇન્તે-
આખ સન ૧૮૮૨ ના પાણી ચત્રક અથવા કાયમ ખરડા ઉપરથી મને મળવો
જોઈએ.

કાયદા પ્રમાણે ફી રજુ કરવા તૈયાર છું એજ અરજ તા.

આમોદના મામલતદાર સાહેબની કારદમાં છ મહી

નાની અંદરનો કબજો છોડાવવા માટે

ફરીયાદી નંબર

પક્ષકારોનાં નામ. જાત. ઉમર. ધર્મ. ધંધો. રહેવાનું ઠેકાણું.

વાદી

પરસોતમ આધવ પાટીદાર ૨૫ હિંદુ ખેતીનો દેરા-
પ્રતિવાદી.

ગોપાળ બજેય " ૪૦ " " "

હું પરસોતમ આધવજી ઉપર કહેલા વાદીની અરજ એ છે જે

૧ મોજે દોરા ગામમાં મારું ખેતર સરવે નંબર ૪૫) નું મારી માલકીનું છે તે પ્રતિવાદીએ મારી પાએથી ગણાતની મિતીથી ૧ સાલ ગણાતે ખેડવા સારૂ રાખ્યું હતું તેનું ગણાત મને દોરા ગામમાં સંવત ૧૯૩૭ ના બેઠ વધી ૧૨ એપ્રિલે તા. ૨૭ મીને સને ૧૯૮૧ ને રોજ કરી આપ્યું છે (ધર હોય તો તેનું સારી રીતે ઠેકાણું ખતાવવું.)

૨ ફરીઆદીનું કારણ તા. ૨૬ ને સને ૧૯૮૨ ને રોજ ઉત્પન થયું છે.

૩ કેમકે સદરહુ ખેતરનો કબજો પ્રતિવાદીએ મને ગણાતમાં લખેલી સરત પ્રમાણે તા. ૨૬ મી મે સને ૧૯૮૨ ને રોજ આપવો જોઈએ તે છતાં મે સદરહુ ખેતર છોડી દેવા વિશે નોટીસથી તથા મોદેથી પ્રતિવાદીને ધણીવાર ખબર આપી પણ સદરહુ ખેતરનો કબજો મને આપ્યો નથી માટે પ્રતિવાદી પાસેથી સદરહુ ખેતરનો કબજો મને આપાવો.

(અકરમાત કબજો લેઈ લીધો હોય તો એમ લખવું કે તે ઘરમાં પ્રતિવાદીએ વાસ પુરીને ગેરકાયદે મારો કબજો તોડ્યો છે અથવા દોર ખાંધી ને અને ખેતર હોય તો ખેડીને અથવા ખેતરી દીધું એવી રીતે આ કલમ માં જણાવું.)

૪ સદરહુ દાવો સાબીત કરવાને માટે આ અરજમાં જણાવેલું ગણાતમાંથી તથા ખીજ દસ્તાવેજ વિગરે સરકાર ફરમાવશે; તે દિવસે રજુ કરીય પરંતુ નીચેનો વાદી પ્રમાણે સાક્ષીઓને સખંપ કરવા જોઈએ તે ખાખતનું બધું કા-
ચકા પ્રમાણે હું આપવા તૈયાર છું.

પ્રકરણ ૩ જી.

ધીરેલા રૂપીઆ લેવા માટે.

જાન્યસરના રો. ૬, રા. જાજ સાહેબની દાર્દમાં,

દીવાની ફરીયાદી નંબર સંને ૧૮

પત્રકારોનાં નામ જાન ઉમર આશરે વર્ષ ધંધા રહેવાનું ઠેકાણું,
વાદી

દ'શર જીભાઇ લેડ્યા કાગળી ૪૫ ખેતીના દારા
પ્રતીવાદી

નાગજી માનસંગ ગરાસીઓ ૪૦ ખેતીના દારા

હું દ'શર જીભાઇ ઉપર કહેયો વાદી જણાવું હું કે

૧ મોજે દારા ગામ મધે સંવત ૧૮૩૫ ના માદરવા સુદી ૮ એટલે તા. :

૪ માહે સપ્ટેમ્બર સંને ૧૮૭૮ ને રાજ પ્રતિવાદીએ મને રૂપિઆ
૮૪-૪-૦ પાઠવું ખત લખી આપ્યું છે.

૨ સદરકુ ખતનાં નાણાં માગવાનો મારો હક એ વખતની ઉપર લખેલી
તારીખથી ઉત્પન થયેલો છે.

૩ મને પ્રતીવાદીની પાસેથી મદદને પટે અથવા બ્યાજને પટે વસુલ રા.૬
થયેલા છે હું વાદીની અરજ એ છે કે નીચેની વીગત પ્રમાણે રા.
૧૧૦ પ્રતિવાદી પાસેથી અપાવો.

રા. આ. માઈ.

મુદત બાબાથી ૮૪ - ૪ - ૦

બ્યાજ રકા ૧ લેખે ૩૧ - ૧૨ - ૦

૧૧૫ - ૦ - ૦

વસુલ. } રોકડા સંવત ૧૮૩૬માં ૧ - ૦ - ૦

બાબાથીના વટાવ.....૧૫ - ૮ - ૦

બાકી રાવો મુ'બાઈગરા ૬૪ - ૮ - ૦

તા. ૪ માહે અગસ્ટ સંને ૧૮૮૨

પા. દ'શર જીભાઇ સહી રા. પીતાના.

હું દ'શર જીભાઇ ઉપર કહેયો વાદી એકરાર કરું હું કે મારા જાન

તા પ્રમાણે ઉપર લખેલો મજકુર સાચો છે તા. ૪ માહે અગષ્ટ સંને ૧૮૮૨.

પા. દેશ્વર જીજીભાઈ સહી દા. પોતાના.

હાવાનું ખત આ સાચે રજુ કર્યું છે તા. સદર.

પા. દેશ્વર જીજીભાઈ સહી

માલ વેચ્યાના પૈસા બદલ.

મથાણું પાને ૩૩ છે તે પ્રમાણે.

હું અ

ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે

૧ કસબે આમોદ મધે સંવત ૧૯૩૮ ના અસાડ સુદી ૮ એરશે તા. ૨૪ મી માહે જુન સંને ૧૮૮૨ ને રાજ મેં પ્રતિવાદીને આ સાચેની યાદમાં લખેલો મામાન રૂ. ૨૫-૦-૦ નો વેચાણ આપીને તેણે સ્વાધીન કર્યો છે.

૨ તે માલ બદલ તા. ૨૮ મી માહે જુન સને ૧૮૮૨ ને રાજ મેં આપી આપવાનું પ્રતિવાદી વચન આપ્યું તેથી માલની કીમત માગવાનો મારો હુકમ ઉપર લખેલી તારીખથી નાન થયેલો છે.

૩ તેણે તે રકમ આપી નથી.

૪ હું વાદીનો અરજ એ છે કે નીચેની વીગત પ્રમાણે રૂ. ૨૫-૦-૦ પાછા આજ સાચે પ્રતિવાદીનો પાસેથી અપાવો.

વીગત, તારીખ, સહી એકરાર વિગરે પાને ૩૩ છે તે પ્રમાણે લખવું.

જમીન વેચાણના પૈસા લેવા બાબત.

મથાણું પાને ૩૩ છે તે પ્રમાણે.

પશકારોનાં નામ જાત. ઉમર આચરે વર્ષ. પંચો. રહેવાનું ઠેકાણું.

વાદી

રજુછોડ દેશ્વર

પાટીદાર

૨૭

ખેતીનો

દારાનો

પ્રતિવાદી

મોરાર માધવ

પાટીદાર

૪૫

ખેતીનો

મોજે ભીલોડ પ્ર-
ગણુશોજારતાબે વ
ડોદરા.

હીરા દેસાઈ

એજન

૨૫

એજન

દારા.

હું રજુછોડ દેશ્વર ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે—

૧ મોજે દારા ગામ મધે મેં નાખર પહેલાના પ્રતિવાદીને મારી જમીન વેચાણ

આપી તે બાબતનું ખત મેં તેને લખી આપ્યું છે તે વેચાણની કીંમતનાં રૂપિયા ૭૫ મને આપવા બાબતનું ખત બંને પ્રતિવાદીઓએ તા. ૧૮ જુન-લાઈ સને ૧૮૭૮ ને રોજ લખી આપ્યું છે તે માટે એવી સરત લખી છે કે એ વેચાણ આપેલી જમીન નંબર ૧ લા ના પ્રતિવાદીને ખાતે ચડાવી આપું તે વખતે એ રૂપિયા પ્રતિ હાથે આપે.

૨ એ વેચાણ આપેલી જમીન વેચાણ આપી ત્યારથી નંબર ૧ લા પ્રતિવાદીના તરફથી નંબર ૧ જ ના પ્રતિવાદીના કબજામાં છે તે નંબર પહેલાના પ્રતિવાદીને ખાતે દાખલ કરવાની રૈવન્ય ખાતામાં કબજાત આપવાને હું તૈયાર છતાં તે પોતાને ખાતે દાખલ થવાનો રૈવન્ય ખાતામાં કબજાત આપવાને મારી સાથે આવતા નથી.

અને નંબર બીજાના પ્રતિવાદીને ઘણી વખત કહ્યા છતાં નંબર ૧ લા ના પ્રતિવાદીને લીલોડ ગામથી ખોલાવતા નથી એ મુજબની પ્રતિવાદીઓની કસ્ટથી જમીન ખાતે ચડાવી આપી નથી.

૩ પ્રતિવાદીઓએ તે રકમ આપી નથી માટે હું વાદીનો અરજ એ છે કે નીચેની વિગત પ્રમાણે રૂ. ૬૨-૮ પ્રતિવાદીઓ પાસેથી અપાવો.

૩૧. આ. પાઈ

મુદલ ૭૫- ૦- ૦

ખતની સરત પ્રમાણે સંવત ૧૯૩૫ } ૧૭- ૮- ૦
ના ફાગણ સુદી ૨ થી—વ્યાજ }

દાવો ૬૨- ૮- ૦

તારીખ, સહી, એકરાર વિગરે પાને છે તે પ્રમાણે લખવું.

તા., સહી એકરાર વિગરે પાને ૩૩ છે તે પ્રમાણે લખવું.

સ્થાવર મીલકતનું ભાડું લેવા બાબત.

મથાણું, તારીખ, સહી, એકરાર વિગરે પાને ૩૩ છે તે પ્રમાણે લખવું.

હું જ કંપર કહેણે વાદી જણાવું છું

૧ માજે દ્વારા મહે તા. ૨૪ મી માટે જુન સને ૧૮૮૨ ને રોજ પાટી ખડકીમાં આવેલું માડું ઘર પ્રતિવાદીએ વર્ષ એકના રૂ. ૨૪ આપવા કરોને મારી પાસેથી વરસ બેની બોલીએ ભાડે રાખ્યું અને તે રૂપિયા વધે પૂરું થયે મને આપવા એવો સરતથી પ્રતિવાદીએ મને ભાડાચીઠી લખી આપી છે.

૨ તા. ૨૪ મી માટે જુન સને ૧૮૮૦ થી તા. ૨૮ મી જુન સને ૧૮૮૨ સુધી મકનો ભોગવે પ્રતિવાદીએ મેં.

૩ વર્ષ બેનું બાકું ચડેલું છે અને તે પ્રતિવાદીએ આપ્યું નથી માટે કું
વાદીની અરજ એ છે કે નીચેની વીચિત્ર પ્રમાણે રૂ. ૫૦-૧૨-૦ પ્રતિવાદી પા-
સેથી અપાયો.

	રૂ. આ. પા.
વરસ બેના બાકાના	૪૮- ૦- ૦
રૂપિઆ ૨૪ નું વધે એકનુ વ્યાજ ટકા લેએ	૨-૧૨- ૦
દાવો	૫૦-૧૨- ૦

જમીન વેચવાનો કરાર તોડવા બાબત.

મથાણું, વિગરે પાને ૩૩ પ્રમાણે.

કું જુલા વસત ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે

- ૧ મોળે દોરા ગામમાં તા. ૨૪ મી જુન સને ૧૮૮૨ ને રોજ મેં અને પ્રતિવાદીએ ખંનેએ સહીઓ કરીને એકરાર નામું કર્યું તેની નકલ આ સાથે જોડી છે. (અથવા કગર નામું લખી લીધું ન હોય તો ફલાણી તારીખને રોજ પ્રતિવાદીએ એવો કગર કર્યો કે હાલ રૂ. ૧૫) અનામત આપેલા છે અને બોજ ૧૭૫) નીચે કહ્યા પ્રમાણે આપવાના તે આપવા બાબત મેં તેને કાયદત આપી છે તેના બદલામાં તેણે મને તા- રોજ ૨૦ મી જુન અને ૧૮૮૨ ને રોજ મોળે દોરા મધેનું ગામ તબીબાનું ગમાણ કે જે વરધા ગીરધરની પાસે આપેલું છે તેનું પુરતું વે- આણું ખત કરી આપવું.
- ૨ તા. ૩૦ મી જુન સને ૧૮૮૨ ને રોજ મેં પ્રતિવાદી પાસેથી સદરજુ ગમાણનું વેચાણ ખત માગ્યું અને પ્રતિવાદીને ૧૭૫ આપવા માંડ્યા.
- ૩ સદરજુ મીલકતનું પ્રતિવાદીએ મને કંઈ વેચાણ ખત લખી આપ્યું નથી (કદાપી તે મિલકત તેણે ગીરો મુકી હોય તો આ પ્રમાણે લખવું કે તે મિલકત ઉપર ફલાણાએ ફલાણાને રૂ. ૫૦૦ નો ધરાણીઆ હક કરી આપ્યો છે તે આમોદની રજીસ્ટરની આફીસમાં ફલાણી તારીખે રજીસ્ટર થ- યો છે તે હજી જાણાયો નથી)
- ૪ તેથી કરીને સદરજુ પ્રમાણે અનામત તરીકે મેં જે રકમ આપી તેનો તથા સદરજુ ખરીનું કામ પુરું થવા સારું જે બીજી રકમ આગળથી એકઠી કરી રાખેલી તેનો ઉપયોગ મારાથી થયો નહીં તથા પ્રતિવાદીના હક ની તપાસ કરવામાં તથા મારા ભાગનો કરાર પૂરો કરવામાં મને જે ખર્ચ થયું તે નકામુ ગયું છે અને પ્રતિવાદી પાસે તે કરાર પૂરો કરવાના

પ્રયત્ન કરવામાં મને ખર્ચ થયું છે. (જે વ્યાખ્યામાં આપણને તુકથાન થયું હોય તે લખવું)

૫ હું ભણા વલવ ઉપર કહેલો વાદી અરજ કરું છું કે રૂ. ૨૦૦) નો ખર્ચો મળવાનો ફેસલો કરી આપો.

ધર એનર વિગરે ખરીદ કરી પછી તે લે નહીં ત્યારે.

મથાણું, સહી, એકગર વિગરે પાને ૨૩ છે તે પ્રમાણે.

હું મેથણ માધવ ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે

૧ મોને દોરા ગામ મધે તા. ૨૫ મી જુન સને ૧૮૮૨ ને રાજ લખેલા કરાર પત્રી મેં અને પ્રતિવાદીએ પોત પોતાની વચે એવો ઠગવ કર્યો હતો કે નીચેની સરતોથી તથા બોલીથી રૂપિયા ૨૦૦) મારે એક ધર મારે પ્રતિવાદીને વેચવું અને પ્રતિવાદીએ તે મારી પાસેથી ખર્ચો કરવું તે સંજોગે.

સહરુ કગરનામા ઉપર મહી થાય એટલે તે ખરીદીની રકમ પૈકી રૂપિયા ૨૫) પ્રતિવાદીએ અને અનામત આપવી ને બાકીના વેચાણનો ફરનાવેજ પ્રતિવાદીને ખરચે હું જ્યારે તેને ઠગી આપું તેજ દીવસે પુણ ફગી આપવા

૨ કરારનામા ઉપર મહીઓ થઈ છે મારે અનામત મુકવાની રકમ પ્રતિવાદીએ અને આપવી જોઈએ.

૩ પ્રતિવાદીએ તે રકમ અને આપી નથી મારે હું વાદીની અરજ એ છે કે નીચેની વીચત પ્રમાણે રૂપિયા ૨૬ પ્રતિવાદી પાસેથી અપાવે.

જા. આ. પા.

અનામત મુકવાના ૨૫- ૦- ૦

બાજી ટકા લેએ કરારનામા લેવસથી ૧- ૦- ૦

કાવો.

૨૬- ૦- ૦

તારાખ ૨૮ અક્ટોબર સને ૧૮૮૨.

કબાલા ઉપરથી.

મથાણું પાને ૩૩ છે તે પ્રમાણે.

હું શુભાષ રામદાસ ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે

૧ મોને દોરા ગામમાં તા. ૨૫ મી અપ્રિલ સને ૧૮૮૨ ને રાજ મેં અને પ્રતિવાદીએ કરાર પત્રી મેં એવો ઠગવ કર્યો કે પ્રતિવાદીએ કબાલ ભાગ

હસ માલતી મૌમનનાં પેણે વીણીનેા મને વેચાણુ આપવો અને તે મા-
રા સ્વાધીનમાં યાય તેજ દીવસે તેની કીમતના રૂા, ૧૦૦) અંકે એક
હજાર મારે પ્રતિવાદીને આપવા.

૨ સદરહુ કપાસ મને જોખી આપ એમ મેં પ્રતિવાદીને ઘણીવાર કહ્યું અને
તે પ્રમાણે જોખી આપેથી તેને સદરહુ રકમ આપવાને તૈયાર અને
પ્રુથી હતો.

૩ પ્રતિવાદીએ તે માત્ર મને જોખી આપ્યો નહીં તથી કરીને તે કપાસ મેં
દેવો કરેલો તેની ખોટ મારે ભરી આપવી પડી માટે તે ખોટ ખદલ મને.
પ્રતિવાદી પાસેથી રૂપીઆ પચાસ આપાવો.

(અથવા એ ખદલ ખીનું જે નુકસાન થયું હોય તેની વીગત સાથે નુકસાન
નની રકમ માગવી.)

ગેરવાજખી અટકાવની.

મથાણું પાને ૩૩ છે તે પ્રમાણે.

હું સોની ખુસાલ નારણજી ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે

૧ મોજે દોરા ગામ મધે દરજી ફાળીઆમાંનું એક ઘર મારા કબજામાં છે
અને હેઠળ કહેલી વખત તેમાં મારો કબજો હતો.

૨ સદરહુ ધરથી રાજ મારગ સુધી ગજ પચાસને આશરે રસ્તા જાય છે તે
રસ્તે નેડેલા ગામ સાથે અથવા પગે ચાલીને જવા આવવાનો મારો
વહીવટ હતો.

૩ તારીખ ૨૫ માઈ જુન મને ૧૮૮૨ ને રાજ પ્રતિવાદીએ સદરહુ રસ્તા
અટકાવ્યો તથી કરી તે રસ્તે મારું ગાડું લઈને કે પગે ચાલીને કાઢ
શેત હું જઈ શક્યો નહીં

૪ તથી કરીને નીચેની વીગત પ્રમાણે રૂપીઆ ૫૦ નું નુકસાન થયું તેને
માટે મારે અરજ કરવાની કે સદરહુ રકમ પ્રતિવાદી પાસેથી આપાવો.
(જેને નુકસાન થયું હોય તે લખવું.)

(સહી એકરાર આગળ પ્રમાણે)

ગેરવાજખી માર પાખત.

હું ગંગાદાસ ગાંગડીદાસ ઉપર કહેલો વાદી જણાવું છું કે

૧ મોજે દોરા ગામમાં તા. ૨૦ મી માઈ જુન સને ૧૮૮૨ ને રાજ પ્રતિ-
વાદીએ મારા ઉપર હલો કર્યો અને મને ઘણાંક માર માર્યો.

૨ તેથી કરીને હું માસ બે સુધી મારો ધંધો ચલાવી મકો નહીં અને બેઢને બોલાવીને ઓસડ કરવામાં રૂપીઆ ૭૫ આપવાની મારે જરૂર પડી તથા તારથી આજ સુધી મારાથી મારે કાને સંભળાતું નથી (વિગરે જે જે નુકસાન થયું હોય તે લખતું) તેથી કરીને હું અરજ કરું છું કે પ્રતિવાદી પાસેથી રૂપીઆ ૩૦૦ નો ખર્ચો મળવાનો ફેંસલો કરી આપો. મથાણું સહી એકરાર આગળ પાને ૩૩ છે તે પ્રમાણે.

આગગાડીના રસ્તા ઉપર થયેલી ઈજાને માટે.

મથાણું વગેરે પાને ૩૩ છે તે પ્રમાણે.

હું દેસાઈ સખીદાસ ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે

૧ તા. ૨૫ મી જુન સને ૧૮૮૨ ને રાજ પ્રતિવાદીઓ જે બાકુ આપે તે બધા મુન્દારોને મુંબાઈ તથા અમદાવાદ એ બે રેકાણા વચ્ચે રેલવેથી લઈ જનાર હતા.

૨ તે દીવસે મદરહુ રસ્તા ઉપરની પ્રતિવાદીઓની ગાડીઓમાંની એક ગાડીમાં હું ઉતાર હતો.

૩ હું એ પ્રાણિ હિત હતા તેવામાં મદરહુ રસ્તા ઉપર વડોદરા અને ઇ-રોલા એ બે રેલવે વચ્ચે પ્રતિવાદીઓના નોકરોની ગફલત અને બરાબર વાકેફગારી નહીં હોવાને લાષે ગાડીઓ સામ સામી અપડાઈ તેથી કરીને મને ઘણી ઈજા થઈ તથા મારું નાથું કુટ્યું તેથી વેઢને બોલાવીને ઓસડ કરવામાં મારે ખર્ચ થયું માટે મને પ્રતિવાદીઓની પાસેથી રૂ. ૫૦૦ નો ખર્ચો આપવો.

બોટી રીતે રાજદારી ચલાવી હોય ત્યારે.

મથાણું આગળ પાને ૩૩ છે તે પ્રમાણે

હું તખત ખાવાજી ખાવા ઉપર કહેલો વાદી જાણાવું છું કે

૧ કહેલે જાણસર મધે તા. ૨૫ મી જુન સને ૧૮૮૨ ને રાજ મદરહુ રો-હરના માલખેટ પાસેથી ચોરીના આરોપનું પકડવાનું વારંદ પ્રતિવાદીએ કઢાવ્યું અને તે ઉપરથી મને પકડયો અને મને બાર કઠાક કેઢમાં રાખ્યો તેમાંથી છુટો થવા સાર રૂ. ૫૦૦ નો મેં જામીન આપ્યો.

૨ પ્રતિવાદીએ એ કામ મારા ઉપર અદાવત રાખીને અને બ્યાજખી કા-રણ વગર કહ્યું છે.

૩ તા. ૨૬ મી જુન સને ૧૮૮૨ ને રાજ મદરહુ માલખેટ પ્રતિવાદીની

ફરીયાદ કાઢી નાંખી અને મને યુનાયી છુટો કર્યો.

૪ સદરહુ પકડવાને લીધે મારા મનમાં મને ઘણું દુઃખ થયું અને મારા કામ ધંધા ધધ સકશે નહીં.

તથા મારી આખરે બેઠો લાગ્યો તમા સદરહુ તરફામતની સામે મારા અમાલ ફરવામાં મને અરથ લાગ્યું તે બદલ મને પ્રતિવાદી પાસેથી રૂ. ૨૦૦] નો ખર્ચો અપાયો.

ધર ભાડે આપનારે ધરનો કબજો લેવાને માટે.

હું કાકાજી ખાવા ઉપર કહેયો વાદો જણાવું છું કે

૧ નડીઆદ મધે તા. ૨૫ જુન સને ૧૮૮૨ ને રાજ ભાગચીડી લખી લઈને કરખે નડીઆદ મધે રોક પોળમાંનું મારું ધર મેં પ્રતિવાદીને તા. ૨૬ જુન સને ૧૮૮૨ થી એક વરસનો બોલીએ દરવરસે રૂ. ૨૫) બાકુ ઠરાવીને ભાડે આપ્યું.

૨ ઠરાવેલી મુદત વીતી ગઈ છે અને જાણની રકમ પણ પ્રતિવાદીએ મને આપી નથી.

૩ તે ઉપરથી મેં તેને સદરહુ ધરમાંથી નીકળવાને ધગીવાર કહ્યા છતાં તે ધરનો કબજો મને નહીં આપતાં પ્રતિવાદીએ પોતાના પાસે રાખ્યો માટે વાદીની અરજ નીચે પ્રમાણે છે.

૪ સદરહુ ધરનો કબજો અપાયો.

રૂ. આ. પા.

૧ એક વરસના ચદલા ભાડા બદલ ૨૫- ૦- ૦

૨ કબજો નહીં છોડવાથી નુકસાનોના ૧૦- ૦- ૦

કાંચો ૩૫- ૦- ૦

તારીખ, માસ, સાલ.

ભાડે રહેનારે કરવાની.

હું ગોપાળ ગણેશ ઉપર કહેયો વાદો જણાવું છું કે

૧ કરખે આમોદ મધે પ્રતિવાદીનું એક ધર સીંકુસી પોળમાં છે (તેની અંદર સીમા લખવી હોય તો લખવા)

૨ સદરહુ ધર તા. ૨૫ મી જુન સને ૧૮૮૨ ને રાજ મારી પાસેથી વરસ એકના રૂ. ૧૨ આપવાની તેની ભાડાચીડી લખી લઈને પ્રતિવાદીએ

તા. ૨૬ જુન સને ૧૮૮૨ થી વરસ એકની ખોલીએ મને બાડે આપ્યું.

- ૩ પ્રતિવાદી મને કમળે ન આપતાં દખાવી પડયા છે માટે મારે અરજ કરવાની કે સદરકુ ધર, અને નહીં આપવાથી મને રૂ. ૨૪ નું નુકસાન થયું છે તે અપાવે તથા લખી આપેલી બાકાતોથી ૨૬ કાપડાં.

ધરાણે આપનાર સખસ છોડાવતો ન હોય ત્યારે

હું કશ્વર જીભાઈ ઉપર કહેલો વાદી જગ્યાનું છું કે

- ૧ મોજે દોગના મધે તા. ૨૫મી જુન સને ૧૮૮૨ ને રોજ રૂ. ૫૦૦) ના અવેજમાં મોજે દોરાની સીનનુ સરવઈ નંબર ૮૫ નુ ખેતર એકર ૧૦-૨ સદરકુ લખેલા દસ્તાવેજની તારીખથી પાંચ વરસની અવધિ પ્રતિવાદીએ મને ગીરો લખી આપી મને કમળે આપ્યું છે.

- ૨ સદરકુ ખેતર હાલ મારા કમળમાં છે અને તેને છોડાવવાની મુદત થી ત્રી મહ છે.

- ૩ વાદીની અરજ એ છે કે સદરકુ રૂ. ૫૦૦) તથા ફરીયાદીનું ખરચ રૂ. ૨૨ હાલે તે હોવસે પ્રતિવાદીએ મને આપવું અને ન આપે તો સદરકુ ધરાણીઆ ખેતર છોડાવવાનો તેનો હક જાય.

ધરાણે આપનાર કમળે છોડતો ન હોય ત્યારે

હું બાઈજી દેસાઈ ઉપર કહેલો વાદી જગ્યાનું છું કે.

- ૧ દોગ ગામ મધે મેં પ્રતિવાદીની પાગેથી રૂ. ૫૦૦) રોકડા લઈને તેના અવેજમાં પ્રતિવાદીને (નં ૨૫ મી જુન સને ૧૮૮૦ ને રોજ) સને ૧૮૮૦ ના માહના સુમારમાં ગીરોના દસ્તાવેજ લખી આપી તેમાં જણાવેલું ધર તથા જમીન પ્રતિવાદીના કમળમાં આપ્યાં છે અને સદરકુ દસ્તાવેજ આ-મોહના જીજ્ઞાસુની હાકીસમાં નંધા-યો છે તેમાં એવી સરત છે કે જ્યારે સદરકુ દસ્તાવેજમાં લખેલા રૂપિયા પ્રતિવાદીને જે હોવસે આપવામાં આવે તેજ હોવસે તેમાં લખેલી મુદતની માત્રક પ્રતિવાદીએ અમારા કમળમાં આપવી.

- ૨ સદરકુ ધરાણીઆ ઉપરથી મારે પ્રતિવાદીનું રૂ. ૫૦૦) નું રકુ નીકળે છે તે હું પ્રતિવાદીને આપવાને તૈયાર તથા રાજ છું અને આ ફરી-આદ અરજ કર્યા પેઠેના પ્રતિવાદી તેના નિકળતા રૂપિયા લેઈ મારી મીલકત મને સોંપે તે ખામત ધણી મેદેવી તથા નોટીસથી ખખર આપી છે અને નો-ટીસમાં મીલકત છોડી દેવાની તારીખ ખતારી છે તે પણ ચોની મહ છે.

- ૩ વાદીની અરજ એ રૂ. ૨૨ માગવાની છે કે

૧ સદરહુ મિલકત ધરાણીઆમાંથી હું છોડાવું અને પ્રતિવાદી
ને રૂ ૫૦૦) કોરટ ઠરાવે તે દિવસે હું આપું એટલે મ-
તિવાદીની પાસેથી તે મિલકત મને અપાવે.

૨. તે મિલકત અટકાવી રાખ્યા બદલ તુકસાનીના રૂપિઆ ૫૦
અપાવે.

તારીખ

માસ

સન

જપતી ઉઠાવવાનો રીપોટ.

વાગરાના સેકંડ કક્કાસ જાજની કોરટમાં.

રીપોટવાળો.

નંબર.

સને ૧૮૮૨.

જન્મ.

ઉમર.

ધર્મ.

રહેવાનું ઠેકાણું.

પરસોતમ આધવ.

પાટીદાર.

૨૬

ખેતી.

દારા પ્રગણે આમોદ

સામાવાળો,

તળથી ગોરધન

૬૬૨.

૫૨

જાજ

૧

હું રીપોટવાળો પરસોતમ આધવ જાણુવું છું કે

સામાવાળો મજકુરનું હુકમનામું પાતાના દેણદાર લખમીદાસ જાણુવું
૫૦ થયું હશે તેના ગોરથી નંબર ૩૧૧૯ સન ૧૮૮૨ ની દરખાસ આપી નીચે
લખેલી મોલકત પાતાના દેણદારને કહી જપત કરાવી છે પણ એ મોલકતપર
તેના દેણદારનો કંઈ હક નથી જપતી થતા પહેલાંયા સંવત ૧૯૩૪ ના વૈશાખ
બદી ૫ તા. ૨૨ મે સન ૧૮૭૮ ના હસ્તાવેશથી રૂપિયા ૨૬૯) ના અવેજ
માં લખમીદાસ જાણુવું મને વેચાણ આપી છે ત્યારથી મારા કામજ વહી-
વટમાં છે માટે અરજ કરું છું કે સીવીલ પ્રાસીજર મુજબ તજવીજ કરી સા-
માવાળાની જમી દુર કરશે એ બાબત દાવો મોલકતની કમિત મુજબ રૂપિઆ
૨૬૯) નો કરું છું.

તારીખ

સહી.

હું રીપોટવાળો પરસોતમ આધવ એકરાર કરું છું કે સદરહુ અરજમાં
લખેલી વાત મારા જાણુવા પ્રમાણે સાચી છે તારીખ.

સહી.

વકીલાતનામુ

વાગરાના સેકંડકાસ જડજની કોરટમાં

વાહી પરસોતમ ઓધવ જાતે પાટીદાર હમર વરસ ૨૫ ધંધા ખેતીના
પ્રતિવાદી તળથી ગોરધન જાતે ઠકર હમર વરસ પર ની ધંધા બાજુ,
નો રહેનાર દોરાનો.

હું પરસોતમ ઓધવ રહેનાર મોજે દોરા પ્રગણે આમોદનાને સદરહુ ફ-
રીઆફીમાંના વાદી આ લેખ ઉપરથી
માણિકસાલ બાળમુગકંઠ ને માગી વતી હાજર થઈને ઉપર લખેલી
ફરીઆદીનું કામ ચલાવવા સારૂ વકીલ નીમ્યા છે

એ વાતની સાક્ષીને સટે તારીખ ૨૫ માઈ જુન સન ૧૮૮૨ ને રાજ
સહી કરી છે.

સહી

સાખ

સાખ,

રાજનામુ આપવાની અરજી

નંબર સન ૧૮૮૨

મથાણ પાને ૪૪ છે તે પ્રમાણે લખ્યું

(દાવો રૂ ૧૯૯) નો

હું પરસોતમ ઓધવ ઉપર ફરિયાદી વાહી આ કામમાં રાજનામું આપું છું
એ આ દાવા આપત પ્રતિવાદીએ ચુકાવ કરીને રૂ ૧૮૦) મુબાહગરા આપ્યા
ખાફીની હું છુટ મુકુ છું તેથી દાવા ઉપર તારો હક રહ્યો નથી
જેથી માફ ખરખ માફ માંધે નાંખી મારી અરજ માંડીવાળો તારીખ,
પરસોતમ ઓધવની સહી.

દરખાસ્ત આપવાનો નમુનો.

વાગરાના સે. ક. સ. ૪૭૪ની

કુ' પા. હંધર હજીભાઈ આ ઉપરથી નીચે લખેલા હુકમનામાની ખજા

મકરેદમાનો નંબર.	પસંદગીનાં નામ.	હુકમનામા નીતારોપ	હુકમનામા ઉપર કંઈ અપોલ થઈ છે કે શી રીતે.	ખાનગી કાંઈ અંદોષસ્તથયો હોય તો તે.	અગાઉ કંઈ દરખાસ કરી હોય તો તેનું અને તેનું	૩.
૧૦ પા. હંધર હજીભાઈ તારીખ ૭ મી ફેબ્રુઆરી સન ૧૮૮૨, સામાવાળા.	૧૮ દારાના વાઢી પા મેઘજી મોરાર કં રૈણાના—પ્રતિવાદી. હાથે ૩. ૨૭૬ નો	૭ મી ફેબ્રુઆરી સન ૧૮૮૨,	ના	૩ ૧૪) સંવત ૧૯૩૮ ના અગાઉ હુકમ આપ્યા. ૧૪-૭-૦	૦ ૦	૩.

કુ' હંધર હજીભાઈ એકસર કંઈ કુ' નો આ

ઠોરટમાં

, વણી કાઢવા સારૂ અરજ કરું છું જે

વામાં આ પરિણામ.	ડકમનામાં નાં અપાવે હું નુકસા ની કાગે ન યા બીજી ન રેડની કા દ.	અરજ અપાવ હું હોય તો તે.	ડકમનામું જે ના ઉપર ખ- ખવલું હોય તેનું નામ	ઠોરટની મદદ કેવા પ્રકારની નેહએ હીએ
૦ ૦	૦-૬૬ ૦-૦	ડકમનામાં અપાવ્યા પ્ર- તિજે અરજ ૩૧૩-૧૦ ૦ પાછળથી થએલા અરજના ૩૦-૧૦-૦ ફક્ત—૩૧૩-૧૦-૦	પ્રતિવાદી મેલછ મોરાર ઉપર	હું એવી અરજ કરું છું કે ૧૬૯-૦-૦ દાવાના ૧૩-૧૦-૦ અરજના ૩૧૨-૧૦-૦ ૧૪-૦-૦ વસુલ ૩ ૨૬૯-૧૦-૦ માગુ તે પ્ર તિવાદીને કેદ બેસારીને અપાવે ને પ્ર તિવાદી કેદમાં બેસે તો તેનું ખોરાકી અરજ હું વાદી આપીશ. (માગુ તે પ્રતિવાદીની મીલકત આ માથે જોડેલા હ-તેખાખ પ્રમાણેની મા જે મમણાદમાંથી પ્રતિવાદીના વાજાની છે તે જપત કરી અપાવે.

જરૂરમાં જે વાત લખી છે તે મારા જણવા પ્રમાણે સાચી છે વા.

(૪૬)

સાક્ષીની દરખાસ.

મથાણુ પાને ૪૪ છે તે પ્રમાણે

દાવો ૩ ૧૦૦) નો

હું ગોપાળ ગીરધર ઉપર કહેયો વાદી આ કામમાં દરખાસ આપું છું જે નીચે મુજબના ખર્ચે સાક્ષીઓને સમન કરીને ખોલાવેથી દાવાવાદ ખત સામીત થશે.

સાક્ષીની વાદી નીચે પ્રમાણે.

૧ ગંગાદાસ ગંગાદીદાસ બંને કણુખી ઉમર વર્ષ ૪૦ ની છે ધંધો ખેતીનો રહેવાથી મોજે દોરાનો.

૨ શાહા. વીરચંદ રાયચંદ બંને વાણીઓ ઉમર વર્ષ ૫૦ ની ધંધો દુકાનનો રહેવાથી મોજે દખરનો.

સાક્ષીના બધા ખર્ચ કલકલ પ્રમાણે રકમ આપવા હું જીયીની સાથે તૈયાર છું.

—
તારીખ

સહી

ખત રજુ કરવાની

નંબર સન ૧૮૮૨

મથાણુ પાને ૪૪ છે તે પ્રમાણે

દાવો ૩.

આ કામમાં હું વાદી દરખાસ આપું છું જે ખત ૧ એક સંવત ૧૯૩૬ ના અસાડ સુદી ૧૧ ના રોજનું આ પ્રતિવાદીએ મને લખો આપેલું તેને હિત્રાખ કરીને આપવું ખત દાવાવાદ છે તે બંનેએથી ખ્યાનમાં આવશે.

તા.

સહી

હુકમ લેવાની.

મથાણુ આગળ પ્રમાણે

દાવો ૩ નો

આ કામમાં હું વાદી આ દરખાસ આપું છું જે આ કામનો ફાઈલ આ કોરટે તા. ૨૫ મી જુન સન ૧૮૮૨ ને રોજ કર્યો છે તે કામના હુકમ નામાનો નકલ લેવા સારું કોરટ ફીની ટીકેટ આ સાથે રજુ કરું તે ઉપર

દેશના સહી સીકા સુધાં તે નકલ આપવાનો હુકમ થયો જોઈએ તા
વ.દીનો સહી

પ્રકરણ ૩ જી.

જામું શીખવાની પ્રશ્નોત્તરી, તેના પાડેલાં ખાતાં અને તેઉપરથી
કાઢેલા વ્યાજ સાથેનું દર્શણ.

શાસ્ત્રમેળ વિષે સૂચના.

કેટલાએક લોકો શાસ્ત્રમેળ રાખે છે ને તે ઉપરથી મહીને મહીને આ-
વરામાં ઉતારે છે પરંતુ સાધારણ દુકાનદારને તથા વ્યાજ વટંતરનો વેપાર ક-
રતા જાય છે અને વળી ખેતી વિગરેનો ખીજે ધંધો પણ જોડે કરે છે તેવા
લોકોને એવી રીતે લખાણનું લખાણ રાખવાને કંઈ જરૂર જેવું નથી. માટે
તેઓ ખરાખર રીતે ખાર માસની ઉપજ ખર્ચના હિસાબ કાઢી શકશે.

આ સાથેના પ્રશ્નો અને તેના ઉત્તરોનું જો ખરાખર રીતે અવલોકન
કરશે તો આશા છે કે દરેક ખાખતનું જમે ખર્ચ પાડવાને ચકિતમાન થયા
સિવાય રહેશે નહીં.

વળી ખત તથા ખાતાં વિગરે પાડી સેષ નાણાં ધીરનારને પણ ઉપયો-
ગી પડે એવા પ્રશ્નો પણ અંદર મુકેલા છે જેથી તેને પૈસા ધોરે તેનું, તથા
હિસાબ સમજી આપ સે કરે તેનું, જમે ખર્ચ કરવાને પણ હરકત રહેશે નહીં.

એ રીતે દુકાનને અને ઘરને લાગુ પડે એવા સઘળા પ્રશ્ન મુકવામાં
આવ્યા છે જેથી કરી આ પ્રશ્નોનો અનુભવ કરનાર નામુ લખવાની ખાખતમાં
(પુરે પુરે તો નહી પણ સાધારણ રીતે) માહીતગાર થયા સિવાય રહેશે નહીં.

લખતી વખતે જે તારીખ અથવા તિથી મહિનો અને સન હોય તે
પ્રથમ લખવું.

પછી જમે ઉધારની લીટી જ ૭ આવી
રીતે દેશવી. પ્રથમ જમે ખાજુએ સિંકીક લખવી.

આવેલા પૈસા જમે ખાજુએ અને ગયેલા પૈસા ઉધાર ખાજુએ લખવા.
(કેટલોક કેટલાં ઉલટી રીતે પણ લખે છે)

માલ તથા ઠાણા વિગરે વેચવાથી જે રૂપિયા આવે તેને વકરા ખાજુ
જમે એમ જમે ખાજુએ લખવું.

કાંઈ માત્ર વેપાર કરવાને માટે વેચાતો લઈએ અને તેના જે રૂપિયા આપવા પડે તે ખરીદ ખાતે ઉધારના જોઈએ.

કોઈ માત્ર અથવા વસ્તુ વાપરવા આપણી હોય તેના જે રૂપિયા આપવા પડે તે ખર્ચ ખાતે ઉધારના જોઈએ.

કોઈ માણસ રૂપિયા આપી જાય અથવા આપણે ત્યાંથી લઈ જાય તો તે રૂપિયાનું જમ્મે ખર્ચ તે લેનાર દેનારને નામને ખાતે કરવું જોઈએ.

શુભાષગરા કે બાબાથી રૂપિયા વગાળ્યાથી વગાવ લેવો દેવો પડે તો તેનું જમ્મે ખર્ચ વગાવ ખાતે કરવું જોઈએ.

ઉપર જે ખાતાં કહ્યાં છે તે વગર બીજા જેને જે જોઈએ તે નામના ખાતાં રાખવાને હરકત નથી.

રોજમેળમાં જે ખાતે આવેલી હોય તે વ્હમ ખાનાવડીમાં તે ખાતે યાદ રાખીને તુરત નાંધી દેવી ને જે ખાતે પાને નંધાય તે ખાતાનું પાનું રોજમેળમાં આવેલી વ્હમ નીચે ટાંકવું.

દરરોજ સાંજે રોજમેળમાં નિતિક કાઢ્યા ત્રિત્રાય સુધું નહીં પ્રથમના દિવસની સાંજે કાઢેલી નિતિક આવતા નવા રોજની સવારના મેળમાં પ્રથમ જમે કરવી પછી આગળ જે લખવાનું હોય તે લખવું.

પ્રશ્ન ૧ લો.

શોખનાર તમે ધારો કે આજે સંવત ૧૯૩૮ ના કાગળ સુદી ૫ છે અને તમે આજથી તમાગ કરવું [અથવા દફાવવું] નામનું રોતે નામુ લખવા તદ્યાર થયા છો; તેથી તમે પાછવું લેજી દેજી તમાગ નહીં કરું તેમાં જે જણાયું તે નીચે પ્રમાણે.

૧ હાલ આપણી પાસે રૂ. ૧૧ છે અને આપણું દેવું રૂ. ૧૦ ગોઠણ વીઠતની પાસે રૂ. ૨૦૦ નું છે તેની ચીગત નીચે મજબબ

રૂ. ૧૨૫) નું ખત સંવત ૧૯૩૫ ના ચેન્ડ ૧ ની મિતિનું

રૂ. ૫૦] નું ખાતું રસીદની ટાંકિટ વાળું ૧૯૩૫ ના વૈયાક સુદી ૧૫ મે

રૂ. ૨૫] નું ગણિત સંવત ૧૯૩૪ માં લખેલું સંવત ૧૯૩૫ ના વૈયાક સુદી ૧૫ મે ભરવાના વાવડા વાળું

અને હાલ આપણે રૂ. ૧૦ ધીરજી ધનથાના રૂ. ૧૦૦] દેવા છે તેની ચીગત

રૂ. ૬૬] સંવત ૧૯૩૭ ના પોસ વડી ૮ની મિતિ ખાતું પાસે આપણું છે એ રીતે નિતિક લેજી તથા દેવું છે તેનું પ્રથમ આજરોજ જમે ખર્ચ કરવો.

રોજમેળ.

૧ ઉત્તર.

સંવત ૧૯૩૮ ના કારતક સુદી ૧ ને વાર સોમને મેળ હોયો છે.

જ

ઉ

૧૧ શ્રી જ્યેષ્ઠ ખાતે જમે
૧ રાહડો મુખાધગરા.
૦૧ છુટા પેસા નંગ ૧૬

૨૦૦) પાછલા દેશા ખાતે જમે

૧૨૫) નું ખત રટાંગ ઉપર
૫૦) નું ટીકેટવાળા ખાતા ઉપર
૨૫) ગણોત નંબર ૧ ના
૨૦૦,

ખા. પા. ૧

૬૬] શા ધીરજ ધનયાને ખાતે જમે
૬૬) અંકે નવાણું ખાતે ખા
સુ નંગ ૧ સંવત ૧૯૩૮ ના
પોસ વદી ૮ ની મિતિનું ૨-
સિદની ટીકેટવાળું પાટી આ-
જીને રૂપિયા આપ્યા છે તે
ખાત.

ખા. પા. ૧

૩૦૦૧

૨૦૦) પા. ગોપાળ વીઠલને ખાતે ઉપાર
૧૧૫) અંકે એકસોને પચીસ
મુખાધગરાનું ખત નંગ ૧ એક
સંવત ૧૯૩૬ ના ચૈત્ર સુદી
૧ ની મિતિનું

૫૦) અંકે પચાસ મુખાધ-
ગરાનું રસીદની ટીકેટવાળું
ખાતુ સંવત ૧૯૩૬ ના વૈ-
શાક સુદી ૨ ની મિતિનું

૨૫) અંકે પચીસ મુખાધગરાનું
ગણોત ૧૯૩૫ માં લખેલું
સંવત ૧૯૩૬ ના વૈશાક
સુદી ૧૫ ના વાવડાનું.

૨૦૦]

ખા. પા. ૧

૬૬] પાછલા દેવા ખાતે ઉપાર
૬૬] રસીદની ટીકેટવાળા ખાતા ઉ-
પરથી

ખા. પા. ૧

૧૧ સિલિક આવતા ફીન ચાર

૧૧ મુખાધગરા સિકેમે

૦૧ પૈસા છૂટા

૧૧

૩૦૦૧

માગસર વહી ૮ ને વાર છુધનો મેળ દાર્યો.

પ્રમ.

૨—દોઢ બાર કપાસ દર રૂ. ૧૦૦ લેખે શેકડા રૂપિઆ લઈને શાં મોસ-
રજી માણુકચંદને ત્યાં વેચ્યો.

૩—પાંચ મણુ બાજરી દર મણુના રૂપિઆ એક લેખે } શેકડા રૂપિઆ આ-
ધી શેર ૧૧ દર રૂ. ૧ નું ૨૧૧ શેર લેખે } થી ખાતા આણ્યું
રૂ. ૧ મુંખાઈગરાનો સેનો ગજ ૧ રાયચંદ હીરાચંદને ત્યાંથી કિધારે
આણ્યો.]

૪—રૂપિયા ૧૨૦ બાખાશી શાં રાયચંદ હીરાચંદ આપણે ત્યાં જમ કરાવા આ-
વ્યો તેના મુંખાઈગરા કમીને જમ કરવાના છે વટાવનો દર રૂ. ૨૦નો છે
સંવત ૧૯૩૮ ના માગસર વહી ૮ ને વાર છુધનો મેળ દાર્યો છે.

જ

૧૧ શ્રી જણુથ ખાતે જમે

૧] શેકડો મુંખાઈગરા

૦૧ પૈસા છૂટા મોજ

૧૫૦] શ્રી વકગ ખાતે જમે

૧૫૦] અંદે દોઢમો મુંખાઈગસ

બાખતે કપાસ બાર ૧૧ દર રૂ.

૧૦૦ લેખે વેચ્યો

આ. પા. ૧

૧૦૧ શાં ગયચંદ હીરાચંદને ખાતે
જમે હા. પાતે

૧૦૦] મુંખાઈગરા શેકડા

૧૨૦] બાખાશી શેકડા

૨૦ વટાવનો દર ૨૦ લેખે જાય

ઉ.

૮૧૧ શ્રી ખરચ ખાતે ઉધાર

૫] બાજરી મણુ પાંચ દર રૂ. ૧ની

૨૧૧ થી શેર ૧૧ દર રૂ. ૧ નું ૨૧૧

શેર લેખે

૧ સેનો ગજ ૧ અંગરખાને માટે

આ. પા. ૨

૨૬૩૧૧ સિલિક

૧૪૩૧૧ મુંખાઈગરા.

૧૨૦ બાખાશી.

૨૬૩૧૧

૨૬૨૧

૧૦૦ વટાવ જતાં મુંબાઈગરા થ
યા તે

૧૦૦

૧] સેના મળ ૭ આણે તેના

૧૦૧

ખા. પા. ૨

૨૦] શ્રી વટાવ ખાતે જમે

૨૦ હા. શા. રાયચંદ હીરાચંદ

ખા. પા. ૩

૨૭૨

પોસ વહી ૩૦ ને વાર

ના મળ

પ્રશ્ન

૪ ધાનો ચાલુ ૩ ૬૬) મુંબાઈગરા શા. રાયચંદ હીરાચંદ આણે ત્યાંથી ૬૪
પડેલા ગયા.

૫— ૩ ૨૦) ખાખાથી શા. હુલિમ શામરાજ સવારમાં જમે કગવી
ગયો ને તેજ સાંજે વટાવ માંડી વાળી તેજ રૂપિઆ
મુંબાઈગરા જમે કરવાના હયા.

૩ જાનો ચાલુ ગોળ મણુ ૧૫ ૫ શેર હા. રા. રાજુ લેખે તથા રૂપિયા એકનાં
પતારાં શે. ૪ ઘરમાં ખાવાને માટે આણ્યાં રોકડે રૂપિએથી.

૬— કપાસભાર ચાર રોકડેથી ખરીદ કર્યો હા. ૬૫ લેખે નફો મળ-
થીવેચી નાંખવાના હસાદાથી.

૨ જાનો ચાલુ કપાસભાર ૪ વેપારી મુળચંદ વેણીચંદને ત્યાં હા. ૩ ૧૦૨)
ને બાવે ઉધારે આપ્યા અને તે આજે જોખી ગયા.

અને ઘડ કળથી ૮૦ ઘરમાંથી વેચ્યા દર રા. ૨૦ લેખે રા-
કડેથી.

સંવત ૧૯૩૮ ના પોસ વહી ૮ ને વાર જરૂનો મળુ દાર્જો છે.

૧૬૩૩૩ શ્રી જલુચ ખાતે જમે
૧૬૩૩૩ મુંબાઈગરા.

૬. ૬૬] શા. રાયચંદ હીરાચંદને ખાતે
૬૬] રોકડા મુંબાઈગરા હા. પાંચ

૧૨૦ ખાખથી.

૨૦] શા. દુર્લભ શામરાજને ખાતે
૨૦] ખાખથી રોકડા હા. પોતે
ખા. પા. ૩

૨૦૦૮ શ્રી વટરા ખાતેજમે.
૪૦૮ કપાસ ભાર ૪ આપ્યો તેના
૧૧૦૦] ૬૬ કળથી ૮૦ દર ર.
૨૦ લેખે વેચ્યા તેના

૨૮૦૮

ખા. પા. ૧

૧૧૧૧૩ શા. દુર્લભ શામરાજને ખાતે
૧૧૧૧૩ મુખાધગરા હા. પોતે
૨૦ ખાખથી રોકડા

૩] વટાવ ખાદ ગયો

૧૧૧૧૩

ખા. પા. ૩

૭] શ્રી વટાવ ખાતે જમે
૩] હા. શા. દુર્લભ શામરાજ
ખા. પા. ૩

૨૩૧૧૧૧

ખા. પા. ૨

૪૧-૧૧ શ્રી ખરચ ખાતે ઉધાર
૩૧-૧૧ ગોળ મણુ ૧૧ ૫ શેર ૬૨
૩ રાત્ર
૧] પનાસાં શેર ૪

૪૧-૧૧

ખા. પા. ૨

૩૮૦] શ્રી ખરીદ ખાતે ઉધાર
૩૮૦] કપાસ ભાર ૪ દર ૩૬૫
લેખે ખરીદ કર્યો
ખા. પા. ૧

૪૦૮] શા. મુળચંદ દેણીચંદને ખાતે
ઉધાર

૪૦૮] કપાસ ભાર ૪ ચાર દર ૩
૧૦૨ લેખે આપ્યો તેના

ખા. પા. ૩

૨૦] શા. દુર્લભ શામરાજને ખાતે
૨૦] ખાખથી ખાખત નીચે પ્રમાણે

૧૧૧૧૩ મુખાધગરા હા

રાખા છે

૭] વટાવ દર ૩૧૮ લેખે
કાપ્યો

૨૦]

ખા. પા. ૩

૬૧૧-૧૧

૧૬૦૦ના મિલિક

૧૨૬૦ના મુખાઈગરા

૧૮૦] આખાથી

૨૬૧૧ના

મહા માસનો મેળ.

પ્રશ્ન.

૭—૩૭૫૦] પોષાળીયાં વટાવી આખાથી લીધા વટાવ દર ૨૦ નો છે
 ૪ પૌનોચાલુ ૩૨૧૨] મુખાઈગરા રોકડા બરી ગયો [ચા. રાયચંદ હીરાચંદ]
 ખાંભે

૮—૩૬૨૦] આખાથી પોષાળીયાં કરાવ્યા વટાવ આવ ૩ ૧૫ લેખેથી

૯—૫૦ આજે જમીન એકર ૭-૬૦ ચુંદા રજીસ્ટર કરાવી ૩ ૫૦૦] રોકડા

આપી ગણાખ ગોઠણ પાસેથી વેચાણ રાખી

૧૦—૫૦ આજે જમીન એકર ૮ ગણોતે ખેડવા મોરાર નથુને ૩ ૭૫ થી
 આપીને તેની પાસેથી એક સાલી ગણોત લખી લીધું

ઉત્તર ૨

સંવત ૧૯૩૮ ના ૨૬ સુદી ૧૫ ને વાર શુકરનો મેળ દર્યો છે

જ

૧૪૦૦ના શ્રી જજીસ ખાતે જમે

૧૨૬૦ના મુખાઈગરા

૧૪૦ આખાથી

ક

૧૨૦] શ્રી વટાવ ખાતે ઉધાર

૧૨૦] આખતે ૩ ૬૨૦ આખાથી

રોકડા ૩ ૧૫] લેખે વટાવ્યા તે
નો વટાવ

૧૫૦] શ્રી વટાવ ખાતે જમે

૧૫૦] આખાથી આખતે ની-

એ પ્રગણે

૭૫૦] મુખાઈગરાના

આખાથી કરાવ્યા દર

૩૨૦] લેખે

ખા. પા. ૩

ખા. પા. ૩

૫૦૦] જમીન વેચાણ ખાતે ઉધાર

૫૦૦] આજે પાંચસો મુખાઈગરા

આખતે જમીન એકર ૭-૨૦ પા

ચુલાખ ગોઠણ પાસેથી કરતાવેજ

રજીસ્ટર કરાવી વેચાણ રાખી

ખા. પા. ૪

૨૧૨] ચા. રાયચંદ હીરાચંદને ખાતે

૨૧૨] આજે ખસેનેખાર રૂપિયા ૭૫) પા. મોરાર નથુને ખાતે ઉધાર

રોકડા હા. પોતે ભરી ગયો છે

ખા. પા. ૨

૭૫] શ્રી ગણેશ. પાતે જન્મે

૭૫] અંકે પોણાસો ખાખતે જ
મીન એકર ૮ ખેડવા આપી તેના

ખા. પા. ૪

૧૮૩૭ના

૭૫] અંકે પંચોતર મુંખાઈગરા
ખાખતે ખેતર નંબર ૪૫ નું એ
કર ૮ નું એકસાલી ગણાતે તે
સંવત ૧૮૩૬ ના ફાગણ સુદી ૨
ના વાયદાવાળું લખી લેધને ખે
ડવા આપ્યું તેના

ખા. પા. ૪

૧૮૫)

૧૧૪૨ના સિલિક આવતા દિનને સાર

૧૦૨૨ના મુંખાઈગરા

૧૨૦] ખાખાશી

૧૧૪૨ના

૧૮૩૭ના

ફાગણનો મિજ

મંત્ર.

૧૧ આજ રોજ શાં રાયજી રામદાસ પાસેથી જમીન એકર ૨૫ મ-
ણાતે ખેડવા સાર રાખીને રૂ ૨૫૦] નુ ગણાતે લખી આપ્યું.

૪ થાનો ચા શાં રાયચંદ હીરાચંદ રૂ ૧૮૮ મુંખાઈગરા લઈ ગયા

છુ ૩

૧૨ પટલ ઓધવ વસને રૂ ૨૦] રોકડા આપ્યા અને તેના ઉપર રૂ ૪]

નો ચઢાવો કરીને રૂ ૨૪ નું ખાંધાનું ખત દર માસે રૂ ૪] ભરે એ

રીતે માસ દમાં સંધળા રૂપીઆ ભરી રૂ એવા કરાવનું લખી લીધું છે

દુકાનો ચાલુ રૂ ૧૮૩ ના માલની ગાંઘડી શ્રી મુંખાઈના ગણપત ગીરધર ચેઠની
નંબર ૧ દુકાનેથી આપણી દુકાનને માટે મોકલી અને તેનું ભરતીયું પણ

આવી ચુક્યું છે પણ તેના રૂપીઆ આપણે મોકલ્યા નથી માટે

હુંડી કરાવીને ચા ખીજી રીતે મોકલવાના ખાકી તેનું જન્મે ખર્ચ

આજે કરવાનું છે [ભરતીઆમા લખેલા માલ વીગરેની વીગત

ઉત્તરમાં કરેલી છે માટે અમે જણાવી નથી]

ઉત્તર

સંવત ૧૧૮૩૮ ના ફાગણ સુદી ૮ ને વાર સનીને મિજ રાખો

જ

૭

૧૧૪૨૧૧૧ શ્રી જ્યોત્સના ખાતે જમે
૧૦૨૨૧૧૧ મુંખાઈગરા.
૧૨૦ ખાખાથી.

૧૧૪૧૧૧

૨૫૦] શા. રાધજી રામદાસને ખાતે જમે
૨૫૦] અંકે અમીરે મુંખાઈગરા
ખાખતે ખેતર નંબર ૩૫ વાજ એ
૬૩ ૨૫] ખેડવા રાખ્યું તેનું
સંવત ૧૯૩૮ ના દાગણ્ય સુદી ૨
નો વાયદા વાજી ગણીત લખી
આપ્યું તેના

ખા. પા. ૫

૪] શ્રી વ્યાજ ખાતે જમે

૪] અંકે ચાર હાં એધવ વસન
ને ખાતે ઉધાર

ખા. પા. ૫

૧૮૩ શ્રી મુંખાઈના રોક ગણપત ગી.
૨૫૨ને ખાતે અમારી વતીના જ
મે મહા વહી ૧૪ ને વાર ગુ
ખાખતે અમારી ફુકાન ખાતે કા
૫- મોકલ્યું તેનું ભરતીક ખીડયુ
લે પ્રમાણે જમે કસ્યું તેની વીગત.
૨૫૧૧૧ દોટીના તાકા નંબર ૨ ૬૨
૨૧૨૧૧૧ લેખે

૧૫ = દોટીના તાકા નં ૨ ૬૨

૨૦) લેખે

૨૦) લેખે અમારી વતીના રંમની

૨૫૦] શ્રી ગણીત ખાતે ઉધાર
૨૫૦] જમીન એકર ૨૫] એક
સાક્ષી ગણીત ખેડવા રા
ખી તેના
ખા. પા. ૪

૧૮૬] શા. રાખચંદ હીરાચંદને ખાતે
૧૮૬] અંકે એકમોને નવાજુ
મુંખાઈગરા ખાખતે રોકડા
હા. પાતે.
ખા. પા. ૨

૨૪] પા. એધવ વસનને ખાતે ઉધાર
૨૪] અંકે એવીસ મુંખાઈગરાનું
ખાંધાનું ખત લખી લીધું
આજની મિતિથી ૬૨ માસે
૪ રૂપિયા ભરવાના હરાવનું
૨૦] રોકડા આપ્યા
૪] વ્યાજનો ચઠાવો

૧૨૪

ખા. પા. ૫

૧૮૩] શ્રી ખરીદ ખાતે ઉધાર
૨૫૧૧૧ ચોનાશ તાકા નંબર ૨
૬૨ ૩ ૧૨૧૧૧ લેખે
૧૪૧૧૧ દોટીના તાકા નંબર ૨
૬૨ ૨ ૭) લેખે
૭૨] ખનાત લખીરીઆ રંમની
વાર ૮૦
૩૦૧ દોટીના વાર ૨૫

વાર ૮૦

૨૦૧- ફાટીન વર ૧૫

૨૩૩ કારિમરના તાકા નંગ ૧૫

૨૦૧૧ ગમદાનીના ખેસ નંગ ૪

૬૨ ૩૫૩

૧૭૧

૩૧૦૧૨૩૪ ખેસે વટાવના ગ્રામ

૧૭૨૩૪૩૪૪ ખાકી નકી મુંબાઈગરા

અસલ કીમત.

૧૦૧૦૧ અરવ માલ ઉપર ચડ્યો
તે.

૩૦૧ કંતરાણુ સુતળી

તથા પાટા લોદાના

૨) રેથન સુધીનું

ભાડું.

૫) ગાડીનું નુર.

૧૦૧૦૧

૧૮૩) હા. આ

અરીદ માલે ઉધાર

ખા.પા. ૫

૧૫૭૮૧૧

૨૩૩ કારિમરના તાકા નંગ

૨૧૫

૨૦૧૧ ગમદાનીના ખેસ નંગ

૪ ૬૨ ૩ ૫૩ લેખે

૧૭૧

૩૦૧ ૨૩૪ ખેસે વટાવ ના

ગ્રામ

૧૭૨૩૪૩૪ ખાકી નકી મુંબાઈ

ગરા અસલ કીમત.

૧૦૧૦૧ અરવ માલ ઉપર

ચડ્યો તે

૩૦૧ કંતરાણુ સુત

લી તથા પા-

ટા લોદાના

૨) રેથન સુધીનું

ભાડું

૫) ગાડીનું નુર

૧૦૧૦૧

૧૮૩

ખા. પા. ૧

૬૨૩૪૩૪૪ સિલિક

૮૦૩૪૩૪૪ મુંબાઈગરા

૧૨૦) ખાખામી

૬૨૩૪૩૪૪

૧૫૭૮૧૧

વૈશાખ વરી ૮ નો મેળ.

૧૩ આગે પોત્ર ગોપાળ વીઠલ આપણી જોડે પોતાનો હિસાબ સમજવા આ
જ્યા છે. તેથી આપણે તેનું ખાતુ, ખત વિગરે જે કરતાવેજ હતા તે

દીને હિસાબ કર્યો તેથી નીચે પ્રમાણે લેણું નીકળ્યું.

૧૨૫) નું ખન સંવત ૧૯૩

૫૦) ખાતુ

૨૫] ગણાતના

૮૬)જા બ્યાજવહીમાં બ્યાજ કાઢ્યા પ્રમાણે.

૨૮૬) જા

એ રીતે લેણું નીકળે છે તેમાં સદશુ ગોપાળ વીઠલ આપણને ૩૫૧૧૧૧૧૧૧૧
શકડા આપે છે ને ૩ ૧૧૧ થાં રાયચંદ હીગચંદ પામેથી કણલાવે છે ૩.
૪૧) ના અવેજમાં એક ભેંસ આપે છે. અને બાકીનું આજ મિતિનું ખત
લખી આપે છે. તેનું જમે ખરચ થી રીતે કરવું. કણલાવેલા રૂપિયા શકડા
નથી આરવાના પણ કણુલત કરનારને નામે ઉધારવાના છે.

ઉત્તર.

સંવત ૧૯૩૮ ના વૈશાખ વદો ૮ ને વાર પુધનો મેળ દોર્યો છે.

જ

ઉ.

૬૨૩)જા શ્રી જણુચ ખાતે જમે

૮૦૩)જા મુંબાઈચરા

૧૨૦] ખાખાસી

૨૮૬)જા પા. ગોપાળ વીઠલને ખાતે
જમે

૫૧૧)જા અંકે પાણીખાવન
મુંબાઈગંગ શકડા હા.
પાતે.

૧૬૮)જા પા. ગોપાળ વીઠલને ખાતે
ઉધાર.

૮૬)જા બ્યાજ બાપતના ખત
તથા ખાતાની મીતી
થી આજ દીન સુ
ધીનું બ્યાજવહી પા.
મે બ્યાજ કાઢાડ્યું
તે પ્રમાણે

૮૨) અંકે સવાખાસી મુંબાઈ
ગરાનું ખત નંગ ૧
આજની મીતીનું લ
ખી લોધું તે બાખ
તના

૧૧૧) સા. રાયચંદ હીગચંદ
ની પાસે કણલાવ્યા માટે
રાયચંદને ખાતે ઉધારી
રીને આ ખાતે જમે
આપ્યા તે

૧૬૮)જા

૪૧] ભેસ નંગ ૧ આપી

ખા. પા. ૧

તેના જમે આપ્યા તે

૮૨) આજની મિતિનું ખત
નંગ એક લખી લીધું
માટે તે અતરે જમેઆ
પ્યા.

૧૮૬૩ા

ખા. પા. ૧

૮૬]૩ા વ્યાજ ખાતે જમે
૮૬)૩ા હા. પા. ગોપાળ વી-
ઠકને ખાતે ઉધાર
ખા. પા. ૫

૧૨૬૫ાા-૧૧

૪૧) દોર ખરીદ ખાતે ઉધાર

૪૧) અંકે એકતાળીસ મુંબાઈ
ગરા ખાખતે પા. ગોપાળ વીઠમ
ની પાસેથી લેણાને પટે ભેંસ
નંગ ૧ લીધી તે

ખા. પા. ૬

૧૧૧) શા. રાયચંદ હીરાચંદને ખાતે
ઉધાર

૧૧૧) અંકે એકસોને અગીઆ
૨ મુંબાઈગરા ખાખતે પા. ગો-
પાળ વીઠકની વતી પોતે કબ્જ
ત કરી તેના

ખા. પા. ૨

૩૨૦ા૩ા

૬૭૫ા= મિલિક આવતા દિન સાર

૮૫૫ા= મુંબાઈગરા

૧૨૦) ખાખાસી

૬૭૫૧ ના

૧૨૬૫ાા હા

અચાડ વદી ૧૦ નો મેળના પ્રથ.

૪ થાનો ચાલુ
નંબર ૫

૧૪—

૧૫—

શા. રાયચંદ હીરાચંદ ૩ ૩૧૮) મુંબાઈગરા રાકડા આજે
આપણે ત્યાં ભરી ગયો.

પા. કાનજી કુખેરને ૩ ૧૯૬) રાકડા આપ્યા અને તેનું
ખત આજની મિતિનું લખી લીધું.

પા. ગોવીંદ ગીરધરને ૩ ૧૨૦) ખાખાસી આપ્યા પછી
વટાવ ૬૧ ૩ ૧૫૧૧ લેખે ગણી રસીદની ટીકેટ ચોડીને
ખાલુ મુંબાઈગરાનું પાડી લીધું,

૧૨ માનો ચાલુ પા. ઓધવ વસન રૂ ૮) પહેલા તથા બીજા ખાંધાના જન-
નંબર ૧ રી ગયા

ઉત્તર

સંવત ૧૯૩૮ ના અમાસ વદી ૧૦ ને વાર સોમના મેળ દેવો છે

જ

લ

૬૭૫૦ સિલિક ખાતે જમે
૮૫૫૦ મુંબાઈગરા.
૧૨૦) બાબાસી.

૬૭૫૦

૧૯૯) પા. કાનથ કુખેરને ખાતે ઉધાર
૧૯૯) અંકે એકસો નવાઈ
રોકડા મુંબાઈગરા આપ્યા તેનું
ખત રૂપના કાગળ ઉપર તેરી
ખ ટકા એક લેખનું લખી લી
ધું છે

ખા. પા. ૨

૭૧૮) શા. રાયચંદ હીરાચંદને ખાતે
જમે

૩૧૮] અંકે લાણસેને અરાદ ૧૦ ગાના અંકે એકસો પોણાચાર રૂ-
રૂપિઆ મુંબાઈગરા રોકડા હા.
પોતે.

ખા. પા. ૨

પિઆ અઢીઆના મુંબાઈગરા
હા. ગોર્બીદ ગીરધરને ખાતે
૧૨૦) બાબાસી રોકડા
આપ્યા

૮) પા. ઓધવ વસનને ખાતે
૮) ખાંધાં નંગ ખેના આંખા તે
હા. પોતે

ખા. પા. ૫

૧૩૦૧૦

૧૬]-૧ વટાવ દર ૧૫૦ લેખે
જમ

૧૦ ગાના બાકી મુંબાઈગરા
નું ખાલુ રસીદની ટીકટ ઓ-
ડી પાડી લીધું છે તેરીખનો
દર રૂ ૧૦ લેખે છે

ખા. પા. ૬

૧૬)-૧ વટાવ ખાતે ઉધાર
૧૬)-૧ હા, પા, ગોર્બીદ ગી-
રધરને

ખા. પા. ૩

૩૧૯)

૬૮૨) = સિલિક આવતા દિન સારૂ

૬૮૨) = મુંબાઈગરા

૧૩૦૧ =

આસો વદી ૩૦ ના મેળના પ્રશ્ન.

૭૬ મુંબાઈના શેઠ ગણુપત ગીરધરના આપણી પાસે માલ મોકલ્યા ખાખતના રૂપિયા ૧૮૩) છે તેની હુંડી કરાવીને આજ રોજ ચૂકતે હિસાબે મોકલી દીધી ખજારમાં હુંડીના વટાવનો ભાવ રૂ ૨] ઉપર છે. એટલે ૧૦૨) બરીએ તો ૧૦૦ ની હુંડી કરી આપે છે તેથી આપણે રૂ ૧૮૩ નું વ્યાજ કાઢ્યું તેમાં રૂ ૮] નીકલ્યા માટે રૂ ૧૮૧] ની હુંડી ક-રાવની જોઈએ તેને માટે અતરે રૂપિયા ૨૦૦૧ = થા. મોહનલાલ અમરજીનો દુકાને બરીને કરાવી લીધી.

૧૭ આજ રોજ ઓધવ વસન પોતાના ખાંધાના ખતનો હિસાબ સમજવા આવ્યો તેણે પોતાને ખાતે વ્યાજ સારે જે દેવા નીકળતા હતા તે ચૂક-તે હિસાબે બરી ગરા (ખાંધાનું વ્યાજ વ્યાજવહીમાં કાઢી ખતાવ્યું છે) સંવત ૧૯૩૮ ના આસો વદી ૩૦ ને વાર ચૂકરનો મેળ દાર્યો છે.

જ

ઉ

૬૮૨) = સિલિક રોજ ગુદનની

૮) = શ્રી મુંબાઈના શેઠ ગણુપત ગીરધરને ખાતે જમે

૮) = વ્યાજના સંવત ૧૯૩૮ ના આસો વદી ૩૦ ને વાર ચૂકર લીધીના

ખા. પા. ૫

૧૮૧) = શ્રી મુંબાઈના શેઠ ગણુપત ગીરધરને ખાતે ઉધાર

૧૮૬) = અડે એકસાએકાણું રૂપિયા ખેઆનાની હુંડી નં. ૧ શાહાનેગી હુંડી દેખાડે કે તુરત મુદતની અતરના થા. મોહનલાલ અમરજીની દુકાનેથી કરાવેલી શ્રી મુંબાઈના

શેઠ પ્રેમચંદ રાયચંદ ઉપરની આ સોવદી ૩૦ ને વાર ચૂકરની લખેલી અમોએ તમારી ઉપર ખીડી છે

ખા. પા. ૫

૧૭) = શ્રી વ્યાજ ખાતે જમે

૧) = હા. પા. ઓધવ વસનને ખાતે ઉધાર

ખા. પા. ૫

૧૭) પા. ઓધવ વસનને ખાતે જમે
૧૭) રોકડા નગદી હા. પોતે
ખા. પા. ૫

૧૦૦૮૧૧

૮) શ્રી બ્યાજ ખાતે ઉધાર
૮) હા. રોક ગણપત ગીરધર
ને ખાતે જમે
ખા. પા. ૫

હા. શ્રી વરાવ ખાતે ઉધાર
હા. હુડી નંગ એક રૂ. ૨૧૮૧
નો કરાવી તેના વરાવ ૬૨ ઉપર
ભાવ રૂ. ૫] દેખે
ખા. પા. ૩

૧) પા. ઓધવ વસનને ખાતે ઉધાર
૧) ખાંચાના બ્યાજના બ્યા,
પા. પ્રમાણે
ખા. પા. ૫

૨૧૦]

૭૬૮૧૧ સિલિક

૧૦૦૮૧૧

૧૮ વરસ પુરું થવાના સમયથી લેણા દેણાના બ્યાજ આજરોજ બ્યાજવહી
માં કાઢીને નકી કર્યા છે માટે તેનું જમે ખરચ કરો.
સંવત ૧૯૩૬ ના કારતક સુદી ૧ ને વાર યનીનો મેળ દેવો છે.

જ
જુદાના શ્રી જણસ ખાતે જમે
૭૬૮૧૧ મુંબાઈગરા રોકડા

ગા. શા. રામચંદ હીરાચંદને ખાતે
જમે
ગા. બ્યાજ બાબતના બ્યાજ
વહી મા. પ્રમાણે
ખા. પા. ૬

૭
જા. શ્રી બ્યાજ ખાતે ઉધાર
ગા. શા. રામચંદ હીરાચંદને
ખાતે જમે

૧) શા. દુર્લભ શામરાજને
ખાતે જમે
જા. ખા. ૫

૧]- શા, હુલ્લમ શામરાજને ખાતે જમે

૧)- વ્યાજ ખાખતના વ્યાજ-

વહી પાને પ્રમાણે

ખા. પા. ૩

૨૦૧૧-૧૧ શા, મુજ્યંદ વેણીચંદને ખા

તે ઉધાર

૨૦૧૧-૧૧ વ્યાજ ખાખતના

વ્યાજવહી પાને પ્રમાણે

ખા. પા. ૪

૨૦૧૧-૧૧ શ્રી વ્યાજ ખાતે જમે

૨૦૧૧-૧૧ શા, મુજ્યંદ વેણીચંદ

ને ખાતે ઉધાર્યા તે

ખા. પા. ૫

૨૫૧૧-૧૧

૩૬૮૧૧-૧૧ સિલિક

૩૬૮૧૧-૧૧ મુંબાઈગરા

૮૨૪૧-૧૧

૮૨૪૧-૧૧

ખાતાવહી વિશે સૂચના.

૧-ખાતાવહીનાં બે ચાર પૃષ્ઠે કોગં રાખવાં પછી ખાતાં પાડવા માંડવાં.

૨-જેમ જેમ રાજમેળમાં જમે ખરચ થાય તેમ તેમ ખાતાવહીમાં ખાતાં પાડવાં જવું અને જે પાને ખાતુ પડે તે પાનાનીપર પેહેલી કલમમાં કહેલાં) કોગં પ્રથમાં નોંધ રાખવી લેખી કરી ખાતુ ખોળવાને હરકત પડે નહીં

૩-જે ખાખતથી આપણને ખરચ લાગે છે અથવા આવક થાય છે અને તે ખાખત સમ્બંધી તે ખાતે જમે ખરચ જણવાની હિચા હોય તો તે નામ નું જુદું ખાતું પાડવું જેમકે ગાડીના ભાડાના પેમા ખરચ ખાતે ઉધારીએ તો ચાલે પાણુ કોઈને વારંવાર ગાડીએ ખેડીને જવું પડે છે તે સમસ કદાપિ ગાડી ભાડું ખરચ ખાતે ન ઉધારતાં ગાડીભાડા ખાતુ જુદું રાખે તો રાખી ચકાય, એ રીતે જેને જે ખાતાની જરૂર હોય તેણે તે ખાતાં પાડી રાખવાં.

૪-રાજમેળમાં જે ખાતે જમે ખરચ થાય તે ખાતુ તેજ વખતે ખાતાવહીમાં થી ખોળી કાઢાડી તે ખાતામાં રકમ ઉતારવી ને તે ખાતાનું પાનું રાજમેળવાળી રકમની નીચે ટાંકવું ને રાજમેળનું પાનું ખાતાવહીમાં ટાંકવું લેખી કરી ખાખત ખોળવાને હરકત પડે નહીં.

૫-વર્ષની આખરે તમામ ખાતાં તપાસી જવાં અને જેનું ખત અથવા સ્વીકની ટીકેટ ચોડી ખાતુ પાડી લીધું હોય તેનું વ્યાજ કાઢવાની જરૂર નથી.

સમય એ માગણીનો જે દિવસે નિશ્ચય કરવામાં આવે તે દિવસે તેનું વ્યાજ કાઢાડવાનું છે પાકોની જે આસામીઓ પાતામાં રહી તેનું કા. રતક સુધી ૧ સુધી વ્યાજવહીમાં વ્યાજ કાઢીને નકી કરવું; ત્યાર પછી તે વ્યાજની રકમોનું રાજમેળમાં જમે ખરચ કરીને (શિ. પા. જુઓ) જેમ હોય તેમ ખતવવી પાતાવહીમાં જેના પાતાની હોય તેને ખાતે જમે કે ઉધાર.

૧—ત્યાર પછી દરેક ખાતે લેણું કે દેવું જે નીકળતું હોય તે તે તપાસવાને દરેક પાતામાં જમે ને ઉધાર જે રકમો આવી હોય તે રકમોના ખંને ખા. જુઓ જેવડી લીટી દોરીને સરવાળા મુકવા; તેમાં કદ ખા. જુઓ વધારે રકમ આવી છે તે તપાસી જોવું. જે સરવાળા ખગખર આપ્યા હોય તે ખાતામાં હવે જોવાને કદ ઝાઝી જરૂર જેવું નથી. હવે દરેક ખાતે લેણું કે દેવું જે નીકળતું હોય તે નકી કરવું ને તે ઉપરથી ખા. પા. પ્રમાણે સરવાળું કાઢાડવું. ને તે ઉપરથી મજેરા નક્કીની તારીજ કરવી. તે ઉપરથી જણાશે કે આ વરસમાં રોકડા કેટલો નફો મળ્યો.

૭—ત્યાર પછી આવક સરવાળું કાઢવું એટલે જે જે આસામીઓને ખાતે જે લેણું કે દેવું હોય તેનો નવા રાજમેળમાં શિ. પા. લામાં છે તેમ પ્રમ ૧ લા પ્રમાણે જમે ખરચ લખવો ને તે નવી પાતાવહીમાં ખતવવો ત્યાર પછી રાજમેળમાં તારીખ દોરી જેમ જેમ આપ લે થાય તેમ તેમ લખતા જવું.

વિષેય.

૮—ખરીદ અને વકરા ખાતુ એકજ રાખવું જેમાં ખરીદ કરીએ તેની રકમ ઉધાર ને વકરાની રકમ જમે કરવી.

ખાતાવહી.

અનુક્રમણિકા.

ક્રમ નં	ગામનું નામ	ખાતાદારનું નામ	ખાતા પ્રાપ્ત નં	ગામનું નામ	ખાતાદારનું નામ	ખાતા પ્રાપ્ત નં
૧		આદવ વસન	૫ ૧૧		દુલેભ ચામરાજ	૩
૨		કાનજી કુબેર	૨ ૧૨		ધીરજી કનચાહ	૧
૩		અર્ચ ખાતું	૨ ૧૩		પાછલા દેણાદેવાખાતું	૧
૪		અરીદ વક્રા ખાતું	૧ ૧૪		મુળચંદ દેણીચંદ	૩
૫		ગણપત ગીરધર	૫ ૧૫		રાયચંદ હીરાચંદ	૨
૬		ગણેશખાતું	૪ ૧૬		વટાવ ખાતું	૩
૭		ગોપાળ વીદલ	૧ ૧૭		વ્યાજખાતું	૫
૮		ગોવિંદ ગીરધર	૬ ૧૮		મોરાર નથુ	૪
૯		ટોર અરીદ વક્રાખાતું	૬ ૧૯		રાયજી રામદાસ	૫
૧૦		જમીન દેચાણ	૪			

લેખા દેવાતું ખાતું સંવત ૧૯૩૮ ની સાલનું

૨૦૦] રો. પા.૧ કારતક સુદી ૧ સોમ	૬૬] રો. પા.૧ કારતક સુદી ૧ સોમ
૨૦૦]	૬૬]
૧૦૧] આકી દેવા સંવત ૧૯૩૮ ના	૧૦૧] આકી દેવા
કારતક સુદી ૧	૨૦૦]

પા. ગોપાળ વીઠલનું ખાતું સંવત ૧૯૩૮ ની સાલનું ખાતું

૨૮૬] રો. પા.૬ વૈશાખ વદી ૮ પુષ	૨૦૦] રો. પા.૧ કારતક સુદી ૧ સોમ
૨૮૬] રો. પા.૬ વૈશાખ વદી ૮ પુષ	૧૬૮] રો. પા.૬ વૈશાખ વદી ૧૨ શ્વી
૮૨] આકી લેખા	૩૬૮] રો. પા.૬ વૈશાખ વદી ૮ પુષ
૩૬૮] રો. પા.૬ વૈશાખ વદી ૮ પુષ	૮૨] આકી લેખા ખતથી સંવત ૧૯-૩૮ ના કારતક સુદી ૧ સુધી

ચા. ધીગજી ધનસાહનું ખાતું સંવત ૧૯૩૮ ની સાલનું

૬૬] રો. પા.૧ કારતક સુદી ૧ સોમ	૬૬] આકી દેવા
૬૬]	૬૬]
૬૬] આકી દેવા સંવત ૧૯૪૮ ના કા	
રતક સુદી ૧ સુધી	

શ્રી ખરીક વકરા ખાતું સંવત ૧૯૩૮ ની સાલનું

૧૫૦] રો. પા.૧ માગસર વદી ૮ પુષ	૩૮૦] રો. પા.૪ પોસ વદી ૮ શુક્ર
૨૦૦] રો. પા.૪ પોસ વદી ૮ શુક્ર	૧૮૩] રો. પા.૭ કાગણ સુદી ૮ સની
૨૧૪] રો. પા.૪ પોસ વદી ૮ શુક્ર	૫૧૩] રો. પા.૭ કાગણ સુદી ૮ સની

૧૫૬૫] આકી દેવા
૧૫૬૫] આકી દેવા સંવત ૧૯૩૯ ના
કારતક સુદી ૧ સુધી

૨૧૫૮]

શ્રી ખર્ચ ખાતું સંવત ૧૯૩૮ ની સાલનું

૧૨૧૧-૧૧ આકી લેણા

૧૨૧૧-૧૧

૮૧૧ શા. પા. ૨ માગસર વદી ૮ જુથ
૪૧-૧૧ શા. પા. ૪ પોસ વદી ૮ ચુર

૧૨૧૧-૧૧

૧૨૧૧-૧૧ આકી લેણા સંવત ૧૯૩૯ ના
કારતક સુદી ૧ સુધી

શા. રાયચંદ હીરાચંદનું ખાતું સંવત ૧૯૩૮ ની સાલનું

૧૦૧] શા. પા. ૨ માગસર વદી ૮ જુથ ૬૬] શા. પા. ૩ પોસ વદી ૮ ચુર
૨૧૨] શા. પા. ૫ માહાસુદી ૧૫ ચુકર ૧૬૬] શા. પા. ૭ ફાગણસુદી ૮ થની
૩૧૮] શા. પા. ૧૧ અસાડ વદી ૧૦ સામ ૧૧૧] શા. પા. ૧૦ વૈશાખ વદી ૮ જુથ
૩૧૧-૧ શા. પા. ૧ ઉકરિતકસુદ ૧ સની

૪૦૬]

૧૩૪૧૧-૧

૨૨૫૧૧-૧ આકી દેવા

૨૨૫૧૧-૧ આકી દેવા સંવત ૧૯૩૯ ના
કારતક સુદ ૧ સુધી

૧૩૪૧૧-૧

પા. કાનજી કુબેરનું ખાતું સંવત ૧૯૩૮ ની સાલનું

૧૬૬] આકી લેણા

૧૬૬]

૧૬૬ શા. પા. ૧૧ અસાડ વદી ૧૦

૧૬૬]

१८८] आकी देवाभनरी संवत १८३६
कारतक सुदी १

श्री: वटाव आतुं संवत १८३८ नी साधनुं

२०] शै. पा.३ भागसर वही ८ छुध	१२०] शै. पा.५ भासासुदी १५ शुकर
३]- शै. पा.४ पोस वही ८ शु३	६॥- शै. पा १३मासो वही ३० शुकर
१५०] शै.पा.५ भासासुदी १५ शुकर	
१७३]-	१२६॥-
२७॥ आकी देवा संवत १८३८ नी	११]-॥ शै. पा. ११मासावही १० सोम ?
कारतक सुदी १ सुधी	१४५॥॥
	२७॥ आकी देवा
	१७३]-

शा दुर्लभ शमशानुं आतुं संवत १८३८ नी साधनुं

२०] शै. पा.४ पोस वही ८ शु३	२०] शै. पा.४ पोसवही ८ शु३
१५॥॥शै. पा.४पोस वही ८ ने शु३	
१]- शै. पा.१४संवत १८३८ नी का	२०]
रतक सु६ १	१८] आकी देवा
३८]	३८]
१८] आकी देवा संवत १८३८ नी	
कारतक १ सुधी	

शा. मुजयं वेणीयं आतुं संवत १८३८ नी साधनुं

४०८] शै. पा.४पोस वही ८ शु३

૪૨૮૧-૧૧

૨૦૧૧-૧૧ રા. પા. ૧૪ સંવત ૧૯૩૬ ના

રતક સુદી ૧

૪૨૮૧-૧૧

૪૨૮૧-૧૧ ખાકી સેણા સંવત ૧૯૩૬ ના

કારતક સુદી ૧ સુધી

શ્રી ગણેશ ખાતું સંવત ૧૯૩૮ ની સાલનું

જ

ઉ

૭૫ રા. પા. ૧ માસ સુદી ૧૫ શુકર

૨૫૦] રા. પા. ૭ કાગણ સુદી ૮ રાની

૭૫]

૨૫૦]

૨૭૫] ખાકી સેણા

૧૭૫] ખાકી સેણા સંવત ૧૯૩૬ ના

૨૫૦]

કારતક સુદી ૧

જમીન વેચાણ ખાતું સંવત ૧૯૩૮ નો સાલનું

જ

ઉ

૫૦૦] ખાકી સેણા

૫૦૦] રા. પા ૫ માસ સુદી ૧ શુકર

૫૦૦]

૫૦૦]

૫૦૦] ખાકી સેણા સંવત ૧૯૩૬ ના

કારતક સુદી ૧

પા. મોરાર નથનું ખાતું સંવત ૧૯૩૮ ની સાલનું

જ

ઉ

૭૫] ખાકી સેણા

૭૫] રા. પા. ૫ માસ સુદી ૧૫ શુકર

૭૫]

૭૫]

૭૫] ખાકી સેણા ગણેશના ખતથી

વત ૧૬૩૬ ના કારતક સુદી ૧

પા રાયજી રામદામ નું ખાતું સંવત ૧૬૩૮ની સાલનું

જ
૨૫૦] રા.પા ૭ બાકી દેવા
૨૫૦]

ક
૨૫૦] રા. પા. કાગણુ સુદી ૮ મની
૨૫૦]

૨૫૦] બાકી દેવા ગણાનના ખતથી સં
વત ૧૬૩૬ ના કારતક સુદી ૧

૦ પા ઓધવ વમનનું ખાતું સંવત ૧૬૩૮ ની સાલનું

જ
૮] અસાડ વદી ૧૦ ને વાર સોમ
૧૭] રા. પા. ૧૩આસો વદી ૩૦ શુકર
૨૫]

ક
૨૪] રા. પા. ૭ કાગણુ સુદી ૮ મની
ની મીતિનું ખાધાનુ ખત બખી
બીધું છે
૧] રા. પા. ૧૩આસોવદી ૩૦ શુકર
૨૫]

શ્રી મુંખાદના રોક ગણુપન ગીરધરનું ખાતું સંવત ૧૬૩૮ ની સાલનું

જ
૧૮૩] રા. પા. ૭ કાગણુ સુદી ૮ મની
ભરતીઆની મીતિ માહાવદી ૧૪
૧૮૪] રા. પા. ૧૨આસોવદી ૩૦ શુકર
૧૮૧]

ક
૧૮૧] રા. પા. ૧૨આસો વદી ૩૦ શુકર
૧૮૧]

ન્યાજ ખાતું સંવત ૧૬૩૮ નો સાલનું

જ
૪] રા. પા. ૭ કાગણુ સુદી ૮ મની

ક
૮] રા. પા. ૧૩આસો વદી ૩૦ શુકર

(૭૭)

ખા. પા. ૬

૮૧] શ્રી. પા. ૧૦ વૈશાખ વદ ૮ પુષ

૧] શ્રી. પા. ૧૨ આસા વદી ૩૦ શુક્ર

૨૦] શ્રી. પા. ૧૪ સંવત ૧૯૩૬ ના
કારતક સુદી ૧

૪૧] શ્રી. પા. ૧૩ સંવત ૧૯૩૬ ના કા
રતક સુદી ૧

૧૩] ગ

૯] શ્રી. પા. ૧૪ સંવત ૧૯૩૬ ના

૧૧૨]

૧૧૨]

૯] શ્રી. પા. ૧૪ સંવત ૧૯૩૬ ના
કારતક સુદી ૧

દોર ખરીદ તથા વકરા ખાતું સંવત ૧૯૩૮ ની સાલનું

૭

૪૧] આકી લેણા

૪૧]

૬

૪૧] શ્રી. પા. ૧૦ વૈશાખ વદી ૮ પુષ

૪૧]

૪૧] આકી લેણા સંવત ૧૯૩૬ ના કા
રતક સુદી ૧

પા. ગોવિંદ ગીરધરનું ખાતું સંવત ૧૯૩૮ ની સાલનું

૭

૧૦] શ્રી. પા. ૧૦ વૈશાખ વદી ૮ પુષ

૧૦] શ્રી. પા. ૧૦ વૈશાખ વદી ૮ પુષ

૬

૧૦] શ્રી. પા. ૧૦ વૈશાખ વદી ૮ પુષ

૧૦] શ્રી. પા. ૧૦ વૈશાખ વદી ૮ પુષ

૧૦] શ્રી. પા. ૧૦ વૈશાખ વદી ૮ પુષ
ના ખાતાથી સંવત ૧૯૩૬
ના કારતક સુદી ૧

સરવાયું કાઢ્યું તે.

અંવત ૧૯૩૯ ના કારતક સુદી ૧ ને વાર થની હુખીનું લેખું રૂવું કૃતાર્થું છે

જ

૧૧ શ્રી જાગૃસ પાછલી ખાતે
[૧૨૬૫] ખરીદ વકરા ખાતે જમે
૨૭૩૩૩૩ વટાવ ખાતે
૬૮૩૩૩૩ વ્યાજ ખાતે
૧૦૧] પાછલા સેવું રૂવા ખાતે

૧૮૨૩૩૩

૬૬] શા. ધીરજી ધનયાને ખાતે
૨૨૫૩૩૩- શા. રાયચંદ હીરાચંદને ખાતે
૧૮] શા. દુર્લભ શામરાજને ખાતે
૨૫૦) પા. રાયજી રામદાસને ખાતે

૨૩૧૫૩૩

ક

૧૩૩૩-૩૩ ખર્ચ ખાતે કપાર
૧૭૫] ગણાત ખાતે
૫૦૦] જમીન વેચાણ ખાતે
૪૧] રો. ખરીદ ખાતે

૭૨૮૩૩૩-૩૩

૮૨ ગોપાળ વીઠલને ખાતે
૧૬૬] પા. કાનજી કુંવરજી ખાતે
૪૨૮૩૩-૩૩ શા. મુળચંદ વેણીચંદ
ને ખાતે
૭૫] પા. મોરાર નથુને ખાતે
૧૦૩૩૩૩-૩૩ પા. ગોવિંદ ગીરધરને ખાતે

૧૬૧૭૩૩-૩૩

૭૬૮૩૩૩-૩૩ સિલિક

૨૪૨૬૩૩

નફો તારવી કાઢવાની તારીજ

તારીજ

૭૬૮૩૩૩-૩૩ હાલની સિલિક

૮૮૮૩૩૩ કથરાણી આસામી જાણ પાંચ પાસે છે તે

૧૬૮૭૩૩

૬૬૫]-૩૩ ખાદ જાણ

૧૧

પાછલી સિલિક

૧૦૧)

પાછલું લેખું [પાછલું રૂવું ખાદ કરતાં ખાદી
રહેલું તે]

૫૯૨૥૥૥-૧ દેવા જન્મ પારના છે તે

૧૯૫]-૧

૬૯૨૥૥૥૥ આ વરસમાં શેકડ મળેલો નહીં [જમીન, દોઢ, માલ, વિગરે ખરીદ કરેલાં જે સિલિક છે તે સિવાય]

વ્યાજવહી વિષે સુચના.

૧-ખતમાં લખેલી રકમનું વ્યાજ કાઢવાને કેટલાક ગામોમાં એવી રીત ને વામાં આવે છે કે દિવાળી બાકી વ્યાજ કાઢવું હોય તો ખતની મિતીથી એક વર્ષનું વ્યાજ કાઢી મુદલમાં મેળવીને તે રકમનું બીજા વર્ષનું વ્યાજ કાઢે છે એ રીતે ખતની મિતીને જેટલાં વરસ થયાં હોય તેટલીવાર ગણે છે તેને દીવાળી બાકી કહે છે પણ ખરું જોઈએ તો એનું નાથ દીવાળી બાકી વ્યાજ કહેવાય નહીં પરંતુ એ વ્યાજને વર્ષ બાકી કેહેવું જોઈએ.

દીવાળી બાકી વ્યાજ તો એવી રીતે કાઢવું જોઈએ કે ખતમાં લખેલી મિતીથી તેજ વર્ષની દીવાળી સુધી (તે પછીની સાલના કારતક સુદી ૧ સુધી) વ્યાજ કાઢીને મુદલમાં મેળવવું અને તે રકમનું આવતા કારતક સુદી ૧ સુધીનું એ રીતે દીવાળીએ દીવાળીએ વ્યાજ કાઢી મેળવતા જવું [આવી રીતનું વ્યાજ, વ્યાજવહીમાં નંબર ૧ બાનું છે તે જોવું]

૨-વ્યાજમાં વારોવાર કાપવામાં આવે છે તે શું? આપણું વર્ષ ૩૫૪ દિવસનું છે અને આપણે ૩૦ દિવસના મહીના લેખે વર્ષ ૩૬૦ દિવસથી હિસાબ ગણીએ છીએ તેથી ખાર મહીને ૬ દિવસ અને એક મહીને ૦૧ દિવસ વધારે ગણવામાં આવે છે, તેથી જેટલા કુલ મહીના [કુલચર] આવે તેના અરધા દિવસ કાઢી નાંખવા જોઈએ તેને વારોવાર કાપાં કહે છે.

૩-કેટલાએક ગામોમાં વારોવાર કાપવાનો ચાલ નથી ત્યાં વારોવાર કાપ્યા સિવાય વ્યાજ કાઢવું

૪-કેટલાંએક શેહેરો અથવા ગામોમાં ઉપર કલમ ૨ છમાં કહ્યા પ્રમાણે વારોવાર કાપવામાં આવે છે તે ગામોમાં વારોવાર કાપીને વ્યાજ કાઢવું.

૫-કેટલાંક શેહેરોમાં ઉપરની કલમ ૨ છ પ્રમાણે પણ વારોવાર કાપવું.

રીત નથી પણ પ્રથમ આપણે જેમ ગણીએ છીએ તેમ મહીના મુકે છે પછી વાર ગણીને તે ઉપર જેટલા દિવસ આવે તેટલા મુકે છે પાછળથી અર્ધા દિવસ સેમે કાપવાની જરૂર રહેતી નથી તે ગણવાની રીત નાથે પ્રમાણે.

પ્રથમ પૈકી તરીખના દિવસથી ખીજ તરીખના દિવસ સુધી મહીના અને દિવસ નકી કરવા. ત્યાર પછી જેટલા મહીના આવ્યા હોય તેનું અર્ધ કુતાં જે આવે તેટલા દિવસ નકી કરેલા મહીના તથા દિવસમાંથી આદ કરવા. પછી જોતું કે જેટલા મહીના અને જેટલા દિવસ થાય છે જે મહીના ઉપર પંદર કરતાં ઓછા દિવસ ન હોય તો અર્ધા મહીના ગણી લેવા; ને પંદરથી ઓછા હોય તો મહીના જોડે તે દિવસો રહેવા દેવા. ત્યાર પછી જેનાં પાંચ પાંચ આવ્યાં હોય તેટલાવાર પૈકી તારીખના વારથી (પૈકી તરીખનો વાર ગણતીમાં લેવા નહીં) પડતા મુકવા. પછી આગળ છેલ્લી તરીખના વાર સુધી ગણી જતું પણ એ જગ્યાએ જરા વધારે ધ્યાન આપવાનું છે. કેનકે છેલ્લી તરીખનો વાર તો થોડા દિવસ ગણનાં પણ આવી પોણેચશે માટે ત્યાં સુધી જુદા અટકવું નહીં પરંતુ પ્રથમ કાટેલા મહીના ઉપર જેટલા દિવસ આવેલા હોય તેટલા દિવસની લગભગ ખીજ તરીખનો કહેવો વાર આવેલા હોય તે વાર સુધી ગણવું [છેલ્લી તરીખનો વાર ગણનામાં લેવો] એમ કરવાથી જેટલા દિવસ આવશે તે આવેલા મહીના ઉપર મુકી દેવા એ નકી દિવસ થયા એમ સમજવું. કાપણે જેઠ સુદ ૧૦ ચનીથી આંતો સુદી ૧૦૨ની સુધી જેટલા માસ ને દિવસ થયા.

૫

માસ આવ્યા.

અર્ધા દિવસ સેમે. ૦-૨૧

દિવસ નવ [

૪૧ ૧૨ એનાં પખવાડીઆં નવ છે મા-

૨ ચનીથી નવ દિવસ પડતા મુકયા તેથી સોમ મા. દિ.

સુધી આવ્યા ત્યાંથી ખીજ તરીખના રવી સુ-

ધી ગણનાં ૧૩ દિવસ આવ્યા માટે તે માસ

દિવસ

૪૧ દિ. ૧૩ જવામ [સદરજુ કાપણે ટીપ-

૪૧ ૧૩ ૧૪૮

જુમાંથી કાઢાડી ફરી ખતાવ્યા છે.

૧-પાંખુ અટકે તો પાંખાંતું બાજુ વાસ્તવિક રીતે જોઈએ તો પૈકી

પાંખાના વાપણની મિતીથી દિનાથી સુધી ગણવું જોઈએ. તેમજ ખીજ

ખાંધાના વાયદાની મીતીથી દિવાળી સુધી એ રીતે જેટલાં ખાંધાના હન-
પતા હોય તેટલીવાર જુદા જુદા માસ આપતા જોએ પણ વેપારી હો-
કા એ રીતે ગણતા નથી પણ નીચેની રીતથી ગણે છે.

ખાંધાં ભરવાને કુલ જેટલા માસ ઠરાવેલા હોય અને એક ખાંધુ ભ-
રાયું ન હોય તો ઠરાવેલા માસના અર્ધ માસ કરી તેટલા માસનું ખતમાં
લખેલી આખી રકમનું વ્યાજ મળી લે છે અને જો કદાપી કેટલાક મા-
સનાં ખાંધાં ભરાયાં હોય તો જેટલા માસનાં ભરાયાં હોય તેટલા માસ ઠ-
રાવેલા કુલ માસમાંથી ખાક કરીને તે ખાકીના અર્ધ મહીનાનું ખાકી ર-
હેલી રકમનું વ્યાજ મળી લે છે.

દાખલો.

ધારો કે ૩૨૪] નું ખાંધુ કર મહીને ૩૨] ભરે એ રીતે માસ ખાર
ખાર ખાંધાં પુરાં કરવાનાં છે પણ તેમાં એકે ખાંધુ ભરાયું નથી ત્યારે ખાર
નું અર્ધ છ મહીનાનું ૩૨૪] નું વ્યાજ ટકા ૧ ની તેરીએ ટાકડા
૧૪૪ થાય છે. તેથી વ્યાજ મુદત મળી ૩ રૂપા ત્ર થયા. વળી ધારો કે ૧-
જુલાં એ ખાંધાં ભરાયાં છે, ત્યાર પછી દસ ખાંધાં અટક્યાં છે; તેથી માસ
ખારમાંથી એ માસ જતાં માસ દસ ખાકી રહ્યા તેનું અર્ધ એટલે માસ
પાંચનું ૩૨૦] નું વ્યાજ ટકા ૧ લેએ ૩૧] થયા માટે વ્યાજ મુદત મ-
ળીને ૩૨૧] થાય છે.

વ્યાજવહી.

પા. ગોપાળ વીહસનું વ્યાજ કાઢયું છે (ખતનું)

૮૭૫ ૩૧૨૫] સંવત ૧૯૩૫ના ચૈન
તર સુદી ૧

મા. ૭

૨૬૮૧ ૩૫૦] સંવત ૧૯૩૫ના વૈન
શાખ સુદી ૨

મા. પા ૧૪

૧૩૮૧ ૩૨૫] સંવત ૧૯૩૫ના વૈન

શામ સુદી ૧૪

મા. પા. ૧ ૬

૧૩૧૧૥

૨૧૥૥ વારિવાર જય

૧૨૮૬૥

તારીખ

જ

૬

૨૦૦] ખાકી સેજા

૧૨૥૥૧૪૥૥ વ્યાજના ધર ૧૨૮૬૥૥

તેરીખ ટકા ૧ સેખેથી

૨૧૨૥૥૧૪૥૥

જ

૬

૨૦૧૦૥૥૨૧૨૥૥૧૪૥૥ સંવત ૧૯૩૬

ના કારતક સુદી ૧

મા. ૧૩

૪૧ તેમાંથી વારિવાર જય

૨૭૨૧૥૥

તારીખ

૨૧૨૥૥૧૪૥૥ ખાકી સેજા

૨૦]૨૧૥૥ વ્યાજના ધર ૨૭૨૧૥૥

રીખ ટકા ૧ સેખેથી

૨૪૦]૧૧૥

જ

૬

૨૮૮૧]૨૪૦]૧૧૥ સંવત ૧૯૩૭ના

કારતક સુદી ૧

મા. ૧૨

૪૮] વારિવાર જય

૨૮૭૩

તારીખ

૧૪૦]૧૧૧ ખાકી લેણા

૨૮૮૮ વ્યાજના ચર ૨૮૭૩ તેરીખ

ટકા ૧ લેખેથી

૨૬૮૧૯૮૮

૬

૧૮૦ જાડ૨૬૮૧૯૮૮ સંવત ૧૯૩૮

ના વેચાખ વદી ૮

મા. ૬૮ ૭

૩૦૧

૧૭૭૭

તારીખ

૬

૨૬૮૧૯૮૮ ખાકી લેણા

૧૦૮૮૮ વ્યાજના ચર ૧૭૭૭ તેરી

ખ ટકા ૧ લેખેથી

૨૮૬]૨૨

રો. પા.

ખાકી લેણા સંવત ૧૯૩૮

ના વેચાખ વદી ૮ સુધી

મુ'ખાદના શેઠ ગજુપત ગીરધરનું વ્યાજ કાઢયું છે.

જ

૭.

૧૧૫૩ ૩૧૮૩) માલિકા વદી ૧૪ વાર

મા. ૯) ૧

ખાકી દેવા સંવત ૧૯૨૮ના

આસો વદી ૩૦ ને શુકર

૭॥ પારાવાર

૧૬૨૫॥

તારીજ

૧૮૩) ખાકી દેવા મુદ્દલ

૮] = વ્યાજ સર ૧૬૨૫॥ ૬૧.

૩૦॥ લેખે

૧૯૧) =

૨૧. પા. ૧૨

પા. ઓધવ વનનનું વ્યાજ કાઢ્યું છે. [ખાંધાનું)

૩૮) અમ્માડ વહી ૮ ને વાર સોમ

૩૨૦) ખાંધાનું ખન લખ્યા મિતિ

કાગણ સુદી ૮

૬૪॥ ૩ ૮] ખાંધાં નંગ બે બરાયાં છે

તે વ્યાજ

૧૮૧૩] ડાર

૧૦૧૩] સાર

૩૨] ૩૧૬] ખાકી લેણા

૫૬॥ માસ ૨ ખાંધા નંગ ૪ ખાકી

૨૬૧૧ તેના માસ

તારીજ

૧૬) ખાકી લેણા મુદ્દલ

૦॥ = વ્યાજ સર ૫૬॥ ૬૬૧ લેખેથી

૧૬॥ =

* સદરજુ બે ખાંધાં કમવેલી મુદતે બર્ચાં નથી પહેલું ખાંધું મુદત વીત્યા સાકાતણ મહીના ને બે દીવસ માફ કર્યું ને ખીણું મહી મહીના ને બે પાકું કર્યું છે તેથી તેવું વ્યાજ લેણકાર ગણી લીધું છે.

જ

૬

૬૧૧૧૩૧૧૧-પ્રથમ શ્રાવણ સુદી ૮

મા. ૩૧૭

૬૧૧૧

તારીખ

૬

૧૧૧- ખાકી લેખા મુદ્દા

૦૧- વ્યાજ સર ૬૧૧૧ દા. ૩ ૧
દેખેથી

૧૭)૩

રો. પા. ૧૩

સંવત ૧૯૩૮ ના આસો વહીવટ
સુધીના

ચા. શમસંદ હોરામંદનુ બાજ કાઢ્યું છે

જ

૬

૧૦૪ ૩૧૦૧] માગસર વદી ૮ પ્રથ

૬૬ ૩૬૬] ૧

૫ ૩ ૨) ૨॥

૨૦૦ ૩૧૨] માહા સુદી ૧૫ શુકર

૧૫૧ ૩૧૬૭) ૦૧૮

૪૬ ૩ ૧૫) ૩)૮

૬૩૨॥૩૩૧૮) અસાડ વદી ૧૦ સોમ

૦ ૩ ૬૬)

૬૩૨॥૩૨૨૨) ૪'૧

૩૬૬) ગોસ વદી ૮ ને ૦

૩૧૬૬) કાગણ સુદી

૦ ૩ ૨

૦ ૩ ૧૬૭)

૧૬૮॥૩૧૧૧) વૈશાખ વદ

૦ ૩ ૧૫]

૧૬૮॥ ૩૬૬) ૨) ૨

ખાકી દેવા સંવત ૧૯૩૬ના

કારતક સુદી ૧ ને વાર ચ

ની સુધી

